ԹԻՒ 7709 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1911 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 Septembre 1911 N. 7709 پنجشنبه ۱ ایلول ۱۳۲۷ نومرو ۷۷۰۹

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 بازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشراولونور . تاریخ تأسیسی ۱۸۸۳

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ

آره‌ولك
ملی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیری قره‌کین بویاجیان
درسعادت ــ غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ۱۰۰ آلتی آیلغی ۵٤ غروشدر .

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամս.
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	35	20 Ֆր.

نسخه‌سی ۱۰ پاره

10 ՓԱՐԱ.

آره‌ولك
AREVELK
Journal arménien
DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE
K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

Շահեկան Տեսակցութիւն Մը

Այս օրերս բախտը ունեցանք տեսակցելու անձնաւորութեան մը հետ որ իր ձեւերէն ու գործունեայ ոգիովը, կը մարմնացնէ ամերիկայնութիւնը (américanisme) և որ կրնայ օրինակ մը ըլլալ մեր Արեւելքցիներուն համար:

Տօքթօր Ճօն Մարքուլէսքօ (dr. john Marculesku), այս է մեր նոր բարեկամին անունը, հազիւ 32 տարեկան, խարտեաշ ու համակրելի երիտասարդ մըն է որուն ունեցած տիտղոսները բաւ են կէս երկոտասանեակ երիտասարդներու բախտը ընելու համար: Տօքթօր Ճօն Մարքուլէսքօ բժիշկ է, փաստաբան է, զինուորական սպայ է, վիպասան է, օրագրող է, և միանգամայն հեղինակ զանազան գիրքերու, որոնց մէջ արդէն համբաւ հանած է իր գեղեցկութեան սերուցը (crème de la beauté) որ անթառամութեան ձիրքը կը շնորհէ թէ՛ կանանց և թէ էրիկմարդոց: Ասոնցմէ զատ, Մարքուլէսքօ տնօրէնն ու ներկայացուցիչն է բազմաթիւ մեծ ընկերութիւններու որոնք կ'ուզեն արեւելքի մէջ գործառնութիւններ հաստատել ամերիկեան դրամագլուխով:

Համակրելի տօքթօրը որու հետ ժամու մը չափ տեսակցելու առիթը ունեցանք, խիստ հաճելի տպաւորութիւն մը թողուց մեր վրայ իր բազմագիտակ ծանօթութիւններովը և ողջախոհ գաղափարներովը զորոնք կ'արտայայտէ ամենամաքուր կերպով մը:

Շատ գոհ մնացինք տեսնելով որ տօքթօրը խիստ լաւատես է Թուրքիոյ ապագայի մասին և խոր հաւատք մը ունի թէ Պոլիսը կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ մեծամեծ կերպարանափոխութիւններ պիտի կրէ որո՛նք զինքը պիտի հաւասարեցնեն Եւրոպայի գեղեցկագոյն մայրաքաղաքներուն:

— Ձեր Վոսփորը և Ոսկեղջիւրը արդէն բնական հրաշալիքներ են, ըսաւ մեզ, որոնց եթէ միանայ գիտութիւնն ու արուեստը, կարելի է երկրային դրախտի մը փոխել այս աննման քաղաքը:

Մեր տեսակցութեան ընթացքին մէջ տեղեկացանք որ յարգելի տօքթօրը կը ներկայացնէ նաեւ կեանքի ապահովագրութեան մեծ ընկերութիւն մը 20 միլիոն տոլար դրամագլխով:

— Չի կայ ընկերութիւն մը որուն պայմանները կարենան մրցիլ այս ընկերութեան պայմաններուն հետ, վճռեց մեր բարեկամը իր սովորական ոգեւորութեամբը:

— Եւ սակայն, գիտել տուինք, մենք Պոլսոյ մէջ ունինք ապահովագրական շատ կարեւոր և հին ընկերութիւններ, ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ ձեր ընկերութիւնը կրնայ այդ ամէնքը գերազանցել:

Որովհետեւ այս ընկերութիւնը իմ միջոցաւ «հնարած» է ապահովագրութեան նոր ձեւ մը որ մինչեւ այսօր ո՛չ ոքի մտքէն կ'անցնէր, պատասխանեց մեր խօսակիցը անխռով կերպով:

— Եւ ինչ է այդ ձեւը:

— Օրինակի համար, 25 տարեկան երիտասարդ մը 2000 ֆրանքի կ'ապահովագրուի, շաբաթական միայն երկու ֆր. վճարելով. եթէ ապահովագրեալը հիւանդ ըլլայ իր գործը չկարենալ շարունակելու աստիճան, ընկերութիւնը իրեն կը վճարէ շաբաթական 40 ֆրանք մինչեւ որ առողջանայ: Նոյնպէս եթէ արկածի մը հետեւանքով ապահովագրեալը ո և է թեւ կամ ծանր վէրք կրէ, իր կրած վնասին համեմատութեամբ նիւթական նպաստ մը կը ստանայ ընկերութենէն:

— Բայց եթէ այնպիսի հիւանդութեան մը ենթարկուի որ մինչեւ իր մահը տեւէ:

— Այն ատեն ընկերութիւնը իրեն կը վճարէ շաբաթական 40 ֆրանք մինչեւ իր վերջին շունչը: Իսկ եթէ ապահովագրեալը ո և է ժամանակ, դիպուածաւ մեռնի, ընկերութիւնը իր ընտանիքին կը վճարէ 2000 ֆրանքը:

— Բայց եթէ մարդը մեռնելու դժբախտութիւն չունենայ, առարկեցինք:

— Այն ատեն, 20 տարի ետքը, ընկերութիւնը իրեն կուտայ 2000 ֆրանքը: Ասկէ զատ, ուրիշ առաւելութիւն մըն ալ ունի այս ընկերութիւնը, այն է որ չորրորդ տարիէն ետքը, իր ընդունած դրամին փոխարէն 4 % տոկոս կը վճարէ ապահովագրեալին և հինգերորդ տարին ալ, եթէ ապահովագրեալը ուզէ, ընկերութիւնը անոր հաշուոյն 2000 ֆրանքնոց բնակարան մը ծախու կ'առնէ և կամ շինել կուտայ:

— Բայց տան փոխարժէքը ինչպէ՞ս պիտի վճարուի, հարցուցինք:

— Ամենադիւրին կերպով, պատասխանեց տօքթօր Ճօն Մարքուլէսքօ, ապահովագրեալը, բացի իր շաբաթական 2 ֆրանք վճարումէն՝ կը վճարէ նաեւ տանը համար շաբաթը շաբաթ 2 ֆրանք. իսկ ընկերութիւնը տան համար տուած դրամին կ'առնէ 6 % տոկոս մը, որ կը վճարուի այդ շաբաթականներով:

— Այդ տոկոսը միթէ չափազանց չէ՞:

— Բայց այդ 6 % տոկոսը անէրեւոյթ է միայն, բացատրեց մեզ տօքթօրը, որովհետեւ ընկերութիւնը արդէն, ինչպէս ըսի, իր ընդունած դրամին փոխարէն 4 % տոկոս պիտի վճարէ յաճախորդին, այնպէս որ եթէ տան համար 6 % առնէ, իրականապէս միմիայն 2 % տոկոս մը առած կ'ըլլայ:

— Այդ շատ լաւ, գիտել տուինք, սակայն դուք ըսիք որ յաճախորդին հիւանդութեան ատեն ընկերութիւնը միայն 40 ֆրանք շաբաթական պիտի վճարէ, մինչ միւս ընկերութիւնները, թէեւ դրամ չեն վճարեր, սակայն բժիշկի, դեղի եւայլն ծախքերը կը հոգան:

— Միթէ լաւագոյն չէ՞ այս ընկերութեան դրութիւնը որ կանխիկ դրամ կուտայ արկածեալին և անոր դիւրութիւն կ'ընծայէ ուզած ու հաւնած բժիշկը բերելու, իր նախընտրած դեղարանին մէջ դեղերը պատրաստել տալու և ոչ թէ ո և է ընկերութեան մը պարտադրած բժիշկին խնամքներուն անձնատուր ըլլալու: Բաց աստի, այս ընկերութիւնը պատրաստ է կանխավճարներ ընելու այն անձերուն որոնք իրենց անձնական բժիշկի վկայութեան համեմատ պէտք ունին օդափոխութեան երթալու կամ մասնաւոր դարմանումի մը ենթարկուելու հանքային կամ ծծմբային ջուրերով:

— Վերջին դիտողութիւն մը, ըսինք մեր խօսակցին. գիտէք որ դժբախտաբար մեր երկրին ներքին գաւառներուն մէջ ապահովութիւնը կատարեալ չէ և յաճախ մանաւանդ հաւաքական ոճիրներ կը գործուին, այդ պարագաներուն՝ սպանեալը եթէ ապահովագրուած է, ընկերութիւնը դրամը պիտի վճարէ՞ առանց դժուարութեան:

— Ապահովաբար, պատասխանեց մեր համակրելի տօքթօրը:

Յետոյ աւելցուց.

— Կը տեսնեմ որ տակաւին ուրիշ հարցումներ ալ ունիք ձեր լեզուին տակ եթէ կը հաճիք երկրորդ տեսակցութեան մը միջոցին, աւելի մանրամասն տեղեկութիւններ կը հաղորդեմ ձեզ:

Ու իրմէ հրաժեշտ առինք կրկին տեսակցելու խոստումով:

Ամէն պարագայի մէջ համոզում գոյացուցինք որ կեանքի ապահովագրութեան այս նոր ընկերութիւնը կը ներկայացնէ այնպիսի առաւելութիւններ որ կ'արժէ լուրջ նկատողութեան առնել: Ամենէն մեծ բանը որ մեր աչքին զարկաւ աս էր թէ ապահովագրեալ մը իր տուած դրամը երբեք չկրնայ իր դրամը վճարել, մինչ ուրիշ ընկերութիւններ 3-4 տարի դրամ գանձելէ ետքը, երբ իրենց մէկ մասնավճարը չվճարուի, իրաւունք կ'ունենան յաճախորդին տուած ամբողջ դրամը իւրացնելու:

Կը յուսանք թէ կրկին առիթ պիտի ունենանք խօսելու այս մասին:

ՃԱՎԻՏ ՊԷՅԻ
ՍՐԸՆԹԱՑ ԱՐՇԱՒԱՆՔԸ ՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Ելմտական նախորդ նախարար Ճավիտ պէյի Անատոլուի ուղեւորութիւնը ողջունած էինք ուրախութեամբ և այժմ որ վերադարձեր է, պէտք կը զգանք քանի մը խօսք ըսել իր կատարած պտոյտի մասին:

Ինչպէս որ Սահմանադրութիւնը նորութիւն մըն է մեր երկրին համար, նոյնպէս իբրեւ մեծ հետաքրքրութիւն կը շարժէ մեր մէջ ամէն ինչ որ Սահմանադրութեան ուղղակի կամ անուղղակի արդիւնք կը նկատուի.

Այս պատճառով է որ պարզ երեսփոխաններու և նախկին նախարարներու գաւառներ ըրած ուղեւորութիւնները իբրեւ կարեւոր իրողութիւններ կը նկատուին մեր երկրին մէջ և հասարակաց հետաքրքրութիւնը կը շարժեն, հանդիսաւոր դիմաւորութիւններ, շքեղ ընդունելութիւններ տեղի կ'ունենան և յարգանքի իբր արտայայտութիւններ հացկերոյթներ, սեղաններ եւայլն կը սարքուին անոնց, և թերթերն ալ իբրեւ մեծ եղելութիւններ կը պատմեն ու կը նկարագրեն այդ բաները. մանաւանդ երբ այդ ուղեւորութիւն կատարողները քիչ մը աւելի կերպը գիտնան կամ սիրեն ինքզինքնին տարփողելու վարձկան կամ որ և է կերպով շահուած գրիչներու միջոցով:

Իսկ Սահմանադրութիւնը երկար ատենէ ի վեր կիրարկուած երկիրներու մէջ բոլորովին աննշան և անկարեւոր դէպքերու պէս աննշմար կ'անցնին երեսփոխաններու, նախկին նախարարներու, մինչեւ իսկ նախկին (հանրապետական) նախագահներու և ծերակուտականներու տեղափոխութիւնները ու շարժումները: Օրինակի համար, ոչ մէկ չենք լսեր և չենք կարդար Ֆրանսայի նախորդ նախագահ Պ. Լուպէի ուղեւորութեան վրայ որ և է լուր. և այդ ոչ անոր համար որ երբեք տեղէն չերեւար, այլ զի իբրեւ սովորական անհատ մը հանրային հետաքրքրութենէն զերծ մնացած է և տան մէջ իսկ կը զգայ իր հանգստութիւնը:

Առ աւելին պաշտօնի վրայ գտնուող նախարարներու ճամբորդութիւնները ուշադրութիւն կը գրաւեն օտար աշխարհներու մէջ, եթէ յայտնապէս գիտցուած ըլլայ անոնց պաշտօնական հանգամանքը. հակառակ պարագային՝ իբրեւ պարզ անհատներ կը նկատուին և որ և է կարեւորութիւն ու հետաքրքրութիւն չեն շարժեր անոնց ուղեւորութիւնները:

Բայց որովհետեւ մեր մէջ ոչ պաշտօնականը յայտնի է, ոչ անպաշտօնը, ոչ կարեւորը, ոչ անկարեւորը, այլ ամէն բան խառնակ կ'ընթանայ, այդ պատճառով Ճավիտ պէյի ուղեւորութիւնն ալ նկատուեցաւ իբրեւ քաղաքական մեծ իրողութիւն, ընդունուեցաւ ամէն տեղ իբրեւ պաշտօնի վրայ գտնուող նախարար մը: Կուսակալները, փոխ-կուսակալները, կառավարիչները և անոնց փոխանորդները, իրենց բոլոր ստորադասեալներովը, ինչպէս և զինուորական ու դատական բոլոր մարմինները իրենց համայն անդամներովը դիմաւորութեան ելան իր առջեւ. Թո՛ղ ժողովրդեան ահագին բազմութիւնը, որ ընդ առաջ ելած է իրեն տենդայոյզ հետաքրքրութեամբ:

Իսկ տրուած խնջոյքներուն, կոչունքներուն ճառերուն և պատիւներուն չափ ու սահման չկայ: Մինչեւ անգամ Պիթլիսի կուսակալը ուղեկցեր է իրեն մինչեւ Վան, ու Վանայ փոխ-կուսակալն ալ մինչեւ Բերկրի:

Տարակոյս չկայ թէ ոչ ոք կրնայ ճշդել թէ այս բոլոր պատիւներն եղան Ճավիտ պէյին իբրեւ երեսփոխանի՞, իբրեւ նախկին նախարարի՞, թէ իբրեւ իթթիհատական ներկայացուցչի, մանաւանդ որ Նաճի պէյը այդ վերջին հանգամանքովը միայն կ'ընկերանար իրեն, եւ եղած բոլոր յարգանքներուն ու մեծարանքներուն հաւասարապէս մասնակից կ'ըլլար:

Բայց ինչ կերպ ալ մեկնուին այդ ընդունելութիւնները, թող մեկնուին, իրողութիւնը այս է թէ Ճավիտ պէյը կարեւոր դէմք մըն է Թուրքիոյ մէջ թէ՛ իբրեւ երեսփոխան և թէ իբրեւ հասարակական գործիչ, մանաւանդ իբրեւ «իթթիհատի»ի նշանաւոր մէկ անդամ, հետեւաբար իր Անատոլու ուղեւորութիւնը կարեւոր իրողութիւն մը կը նկատէինք մենք, երբ ճամբայ ելաւ, և կը սպասէինք անկէ բաւական արդիւնք:

Սակայն այժմ կը խորհինք թէ քանի որ այդքան սրընթաց արշաւ մըն էր զոր ըրաւ երկրին մէկ ծայրէն միւսը, գրեթէ շնչասպառ ու հեւ ի հեւ վազքով, իւրաքանչիւր քաղաք հազիւ 2 օր կենալով ու զայն ալ խնջոյքներու և կոչունքներու մէջ անցընելով, ինչպէս կրնար պէտք եղած գաղափարը կազմել այցելած գաւառներու պէտքերուն վրայ, ուսումնասիրել անոնց վիճակը ու կացութիւնը, և գիտնալ թէ ինչ են զանոնք բարելաւելու միջոցները ու եղանակները:

Այդքան արագ ճամբորդութիւն մը օդին մէջէն թռչուններու սաւառնելուն կը նմանի, որոնք քաղաքներու, գիւղերու և դաշտերու վրայէն կ'անցնին, բայց կը տեսնեն միայն այնքան բան որ աչքերնին կը զարնէ, իսկ կտուցնին և ոտքերնին բա՛ն մը չեն կրնար զգալ ոչ ալ շօշափել:

قولرایه قارشی مبارزه

جمعه آقشامی آیا استفانوسده بولنیوردم . ایلك دفعه اوله‌رق ــ آیاغمك اوغورندن‌می ؟ بیلمم ــ برقولرا مصابی وقوعبولدی . قولرایه قارشی اتخاذ قلنان وسائطك نه مرتبه‌ده اولدیغنی کوسترمك ایچون مذکور مصابی تفرعاتیله تعریف ایتمك فائده‌دن خالی دکلدر .

اکثریا وسعت معیشته مالك بولنان آیا استفانوس اهالیسی قولرانك بدایت ظهورندن اعتباراً ، مرض مستولی‌یه قارشی تدابیر لازمه‌یی اتخاذ ایتمکه قرار ویررلر .

بوقراردن صوکره کویده معروف کیمسه‌لردن خسته‌لغه قارشی کلك اوزره ، برهیئت مخصوصه تشکل ایدر ، وهیئت مذکوره اول امرده طیشاریدن کلن آوجیلرك کیجه کویده قالمه‌مالرینه قرار ویرر .

بونی متعاقب آیا استفانوسه کلنلر ، مقروبلردن بری اوله‌لری ایچون تیمور یولی مرکزینه آسید فینکلی بر بز پارچه‌سی وضع ایدلمشدر .

بوتدابیردن ماعدا بر دستکیره وکویه یقین بر ترلا ایچنده قولرایه طوتیلانلری درونته وضع ایتمك اوزره برتجرید خانه یاپیلیر .

کویلیلر یکدیکرینه :

ــ ایشته دستکیره ، ایشته تجرید خانه فقط قولرادن طوتیلانلر نره‌ده ؟ دیه صورارلر .

شونی‌ده بیان ایده‌یم‌که قولرا مصابلرینی تداوی ایتمك اوزره ، خصوصی برطبیب‌ده کتیریلیر . چونکه کویده‌کی اطبا دیکر مشتریلرینی الدن چیقارمامق اوزره ، قولرا مصابلرینه کیده‌میه‌جکلرینی بیلدیرمشلردر .

نه وظیفه شناس ، طبیبلر !

ایشته بویله آیا استفانوسلیلر دامن درمیان ، ایچلرندن برینك قولرایه طوتلمسنه انتظار ایدیورلر ایدی‌که درعقب مذکور دستکیره‌یه وضع ایده‌رك ترلاده‌کی تجرید خانه‌یه کوتورسونلر واوراده بلدیه‌نك طبیب مخصوصی مصابی تداوی ایتسون .

فقط کونلر بربرینی توالی ایتدیکی حالده هیچ برقولرا ظهور ایتمه‌یوردی .

جمعه کونی اختیار برروم ، پوسته خانه‌نك سابق موزعی ، « برشیئ اولیورم » دیه‌رك قارنی اوغمغه باشلار .

بوشایعه درحال کویده یاییلیر . وبلدیه دوقتوری شبهه ایدیلن اختیارك یانینه کلیر وهمان بر آرابه‌یه قویدوره‌رق ، یدی قله ارمنی خسته‌خانه‌سنه کوندرر .

فقط دستکیره‌یی وخصوصی انشا ایدلمش اولان تجرید خانه‌یی هیچ کیمسه فکردن کچیرمز .

اختیار روم خسته‌خانه‌یه مواصلت ایتدیکنده خسته‌خانه طبیبی بعدالمعاینه « شبهه‌لی » اولدیغنی سویله‌یه‌رك اختیاری قبول ایتمز ... اوندن صکره خسته‌نك نه اولدیغنی جمعه کیجه‌سنه قدر آیا استفانوسده کیمسه بیلمه‌یوردی .

هیئت مخصوصه اعضاسی بربرینه کچه‌رك ، برتحقیقات اجرا ایتمك ایسترلر . وبلدیه طبیبنی تحری‌یه قالقیشیرلر طبیب اورته‌ده یوق ، چونکه رمضان اولدیغی ملابسه‌سی ایله عائله‌سی یانینه کیتمش ایدی .

هرطرفده :

ــ حقیقی برقولرامی ایدی ؟ نه ایچون دستکیره‌یه قونیلوب تجرید خانه‌یه کوتورولمدی ؟

بوسؤاللره جواب ویرمك قابل اولمامشدر .

ایشته بویله برچوق کونلردن بری حاضرلقلر بوشه کیتمشدر . بوندن ماعدا اختیارك اقامت ایتمش اولدیغی خانه‌ده دفع تعفن ایتمك قابل اولمامشدر . زیرا بلدیه طبیبی رمضان اولدیغی جهتله ، هیچ آرقه‌سنه باقمیه‌رق ، براقوب کیتمشدر .

قولرایه قارشی مکمل صورتده حاضرلانان بویله بریرده بوکبی احوال جریان ایدرایسه بشقه طرفلرده نه‌لر اولدیغنی تصور ایده‌بیلیرسکز .

---

(۱۳۰)

عبدالحمید وشرلوق هولمس

ایکنجی قسم :

قهرمان تورك خانمی

اون ایکنجی فصل

شرلوق هولمس وضیا پاشا

بویله برشیئ بنم شانمه موافق ولایق اولمیان بیوك برآلچقلقدر . اکر ایشم عادی جانیلر ایله اولسه ایدی او جهت بشقه ...

بوکبی ملاحظه‌لره مستغرق اولدیغی حالده ماق‌لاین طوغرو یولده ایچه وقت کزدکدن صوکره ، اوکله‌یه یقین اوتله عودت ایتدی .

درعقب کندینی اوتلك مکمل لوقنطه‌سنه کوتوردیلر ، ذاتاً برقاچ مشتریلر کوچوك ماصه‌لر اوزرنده یمك یمکه مباشرت ایتمشلر ایدی . ماق‌لاین‌ده قپویه یقین برماصه انتخاب ایتدی‌که بورادن بتون صالونی وکیروب چیقانلری کوره‌بیلیردی .

برچاریك ساعت صوکره بتون مشتریلر کلمشلردی وماق‌لاین کندی کسکین ومتفحص نظریله هربرینی تدقیق ایدر ایدی ایسه‌ده هیچ برنده برشبهه کورمك قابل اولمایوردی .

هپسی‌ده ، اجنبیلر ایدی ، انکلیزلر ، فرانسزلر ، آلمانلر ، بعضیلری یولجی وبعضیلری دخی برای تنزه کلمش کیمسه‌لر ایدی .

صالونده بولنانلرك هیچ بری یرلی‌یه تشبیه ایدیله‌مزدی .

سابق کیزلی پولیس مأموری اولان ماق‌لاین فکراً :

ــ اکر هربری ایله برقاچ سوز سویله‌مك قابل اولسه ایدی ، بلکه برایز بوله‌بیلیردم دیدی .

فقط بونکله برابر کندی آرایجی نظرینی صالونده‌کیلر اوزرینه کزدیرمه‌دن کری طورمدی .

اوزاقده برکوشه‌ده ، پنجره یاننده برکنج طعام ایتمکده ایدی . بوکنج قوی‌البنیه ، واسمر برکیمسه اولوب آوروپا تیاتروجیلری ویاخود آرابه‌جیلری کبی بوسبوتون تراش ایدلمش برچهره‌یه مالك ایدی . لوقنطه‌یه دخول ایتدیکی زمان کیمسه‌یه سلام ویرمه‌مش وکیمسه‌ده کندیسنه برسوز سویله‌مه‌مشدی ، ماق‌لاین دقتله بوآدمی تعقیب ایتمکه باشلادی ، مذکور آدم دوشنجه‌لی برحالده آره‌ده صیره‌ده برینی بکلرکبی قپویه باقمقده ایدی .

ماق‌لاین کندینه خدمت ایدن غارسونه خطاباً :

ــ شو کوشه‌ده پنجره اوکنده یمك یین ذات عجبا جه‌یمس اسمیت انکلیز مخابری دکلیدر ؟ ..

ــ خیر افندم مومی الیه انکلیز دکل فرانسزدر .

ــ امین میسکز ؟ چونکه سویله‌دیکم ذاته زیاده‌سیله بکزییور . ذاتاً اوده برقاچ آیدنبرو استانبولده‌در .

غارسون کولمسه‌یه‌رك :

ــ یاکلیورسکز بك افندی بوذات ایکی کوندنبرو طوغریدن طوغری‌یه پارسدن کلمشدر وآرمان دوبووا تسمیه ایدیلر وکندی سوزینه باقه‌رق برقاچ کوندن روسیه‌یه عزیمت ایده‌جکدر . . .

ماق‌لاین جواباً :

ــ طوغروسکز ، اویله ایسه بن یاکلیورم ، دیدی .

غارسون ایله شو مکالمه‌دن صوکره ماق‌لاین ذهناً :

ــ ایشته بویله بو آدم ایکی کوندن بری بوراده بولنیور . بونم ایچون ذی قیمت بر معلوماتدر ...

فقط بن بو چهره‌یی بریرده کورمشم ...

یازیق‌که کوزلك قویمشدر کوزلرینی کورمك ایستر ایدم .

فقط آرمان دوبووا آچیق ماوی رنکلی برکوزلك قویمشدر .

ماق‌لاین دوداغنه یاقلاشدیرمش اولدیغی قدحی ماصه اوزرینه قویوب فوق‌العاده بردقتله کنجی کوزه‌ته‌رك :

ــ عجبا یاکلدممی ؟ ... خیر بك صریح برصورتده کوردم ... کندینی کوزه‌تمکه دوام ایده‌لم بلکه حرکتنی تکرار ایدر .

برچاریك ساعت صوکره ، یمك بیتمش اولدیغی جهتله ، قهوه کتیرمکده ایدیلر . انکلیز کوشه‌ده‌کی کنجدن کوزینی بردقیقه بیله آیرمامشدی . بردنبره ذهناً :

ــ اوت ! حرکتنی تکرار ایتدی . . .

آرتق شبهه‌یه محل یوق ... او آدم تراش اولدیغی اونوته‌رق بعض بعض بیقلرینی قیورمق ایچون حرکت ایدییور . بو ایسه بیقلرینی یکی کسدیرنلر ایچون طبیعی برشیئدر ، شبهه یوقدرکه بو آدم بیقلرینی دها یکی تراش ایتدیرمشدر ... بلکه‌ده ایکی کون اول ، تصورله چهره‌سنه سیاه وقالین بیقلر قویوب کوزلکی چیقاردم ... تحاف شیئ اووقت ظن ایدر ایسه‌ك تام ضیا پاشایه بکزه‌یه‌جك . . . اوت ! وجودینك ، شیشمانلیغی ، بویی ، قلدانشی ایکی کوندنبرو ، اورته‌دن غیب اولمش اولان بزم یاوری آکدیرییورلر . . . دیمکده ایدی .

ماق‌لاینك فکرندن بوشیئلر کچر ایکن ، کوشه‌ده‌کی آدم ، آیاغه قالقوب ، کیزلی پولیس مأمورینك اوطورمش اولدیغی قپویه متوجهاً یورومکه باشلادی .

(مابعدی یارین صباح)

استنساخ وطبعی ممنوعدر

خالص تره یاغلریله نفیس ارزاق بیتیه یکی پوسته‌خانه قارشوسنده حریت بقالیه مغازه‌سنده بوله‌جقسکز .

Հետեւաբար մեր կարծիքով Ճավիտ պէյ, կը վերադառնայ ոչ աւելի բան սորված կամ ուսումնասիրած Անատօլուի վրայ քան որքան գիտէր արդէն տեսականօրէն, երբ դեռ չէր գացած: Զի այդչափ արագաթափ համբորդութիւն մը բան մը ըմբռնելու կարող չըներ որ և է մահկանացու, որքան ալ ուշիմ իմացականութեամբ օժտուած ըլլայ: Իսկ իբրեւ ապացոյց թէ Ճավիտ պէյ բացառութիւն չկազմեր հասարակ մահկանացուէ և թէ այդպիսի արագ համբորդութեամբ պէտք եղած գաղափարը կազմած չէ իր այցելած տեղերու իսկական վիճակին վրայ, Բաղէշի մէջ ըրած իր բանախօսութեան այն խօսքն է, զոր ըրած է, ըսելով թէ «երկրին ապահովութիւնը կատարեալ է, քանի որ «իրեն ոչինչ չէ պատահած մինչեւ Պիթլիս»...» ինչպէս կը գրէ Բաղէշէն թղթակցութիւն մը «Ազատամարտ»ի մէջ:

Գաւառները բնաւ չայցելող ներքին գործոց պաշտօնեաներն ալ միթէ պաշտօնատան կանանչ գրասեղաններուն վրայէն չէին ըսեր ու գրեր և հրատարակեր թէ «ասայիշ պէրքէմալ տըր»: Ինչ տարբերութիւն կայ ըսուած այդ երկու խօսքերուն միջեւ:

Այլ միթէ Ճավիտ պէյ բուն իսկ իր անձին վրա՛յ յարձակման կը սպասէր, համոզուելու համար թէ այն կողմերու Հայերը կը սպաննուին, կը կողոպտուին, կը բռնաբարուին և կը տանջուին: Այդ պարագային՝ ինչ հարկ կար Սկանիկէն 10 հրացանակիր միասին առնելու, ամէն տեղ բազմաթիւ դիմաւորող կամ յուղարկող հետեւակ ու ձիաւոր ուղեկիցներով շրջապատուելու, Նախկին Նախարարի անուան համբաւով յայտնի երեւնալու, և կայարանէ կայարան իր ժամանումը և մեկնումը հեռագրուելու և «Թանին»ի թղթակիցներէն մէկն ալ բերել տալով իր հետը ունենալու: Պէտք էր բոլորովին «ծպտեալ» և անծանօթ կերպարանքով ճամբորդէր: Պէտք չէ մոռնալ թէ եղած անապահովութիւնը իսլամներու դէմ չէ արդէն այդ գաւառներուն մէջ: Գոնէ այդքան բան Կ. Պոլսէն չմեկնած ալ գիտէր և հետեւաբար ըսելու չէր թէ «երկրին ապահովութիւնը կատարեալ է», երբ Խոյթի վեց հայ զոհերուն արիւնը դեռ չէր չորցած:

ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՍՕՑԻԱԼԻԶՄԸ
ԵՒ
ՄԵՐ ՀԱՐՈՒՍՏՆԵՐԸ

(ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՅ ՍՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԻՑ)

(Շար. Դչ-ի թիւէն և վերջ)

Քար գայթակղութեան է եղած Ընկերվարութիւն բառը մեր մէջ: Ամէն մէկ հռետոր, ամէն մէկ բրօբականդիստ իրարու գլխովին հակառակ մեկնութիւն կուտայ: Օր մը Զօհրապ Սկիւտարի մէկ դպրոցին մէջ, ամբաստանեալ սնանկ մը Ջուրին երեսը հանելու, բոլոր վարպետութիւնը, տաղանդը և հնարքները թափելով մէկտեղ, Ընկերվարութեան պաշտպանողականը կ՚ընէ, եզրակացնելով որ Պիզմարքը անգամ ընկերվարական է և կը սարսափեցնէ քեզի որ Համիտն ալ պիտի դասէ անոր կողքին...: Շահրիկեան և Դարբինեան երկուքն ալ որդեգրած ընկերվարութիւնը, բայց իրարմէ հիմնովին հակառակ կերպով կ՚ըմբռնեն անոր նշանակութիւնն ու ոգին:

Շահրիկեան, մերժուած՝ վանքերու, կուսկներու և տիրացուական մգլոտած հարցերու մէջ, կը զարմացնէ Դարբինեանը թէ ինչ տեսակ ընկերվարական է անիկա: Չէ՞ որ սօցիալիզմը պէտք է լքէ ազգայնական հարցերը, նոյնիսկ պէտք է խորշի. իր գործունէութեան նպատակը պէտք չէ կազմեն եկեղեցին, վանքը, Թաղական Խորհուրդներու ընտրութիւնը, քահանաները, և ասոնց շուրջ յուզուած խնդիրները: Երեւակայեցէք գործիչ մը որ ինքզինք թունդ ընկերվարական կը հռչակէ, բայց Աբրահամ Այվազեանէ մը աւելի թրծուած է ազգային գործերու մէջ: Ինք, ընկերվարական մարդ, երբ կ՚ըլլայ Վարչութեան անդամ, ինչպէս կը վճռէ ծխական հարցերը, ինչպէս կը դատէ քահանայ մը երբ անիկա հոգեւոր մատակարարութեան մէջ թերացեր է, կամ երբ Հայ Եկեղեցին այս կամ այն կանոնին դէմ մեղանչեր է: Ո՞ր աստիճան անկեղծ կը դառնայ այս խնդիրներուն մէջ դատաւոր կանգնելով, իբրեւ Վարչութեան անդամ:

Ես ջերմապէս համամիտ եմ Դարբինեանին երբ անիկա չի հաշտեցներ ընկերվարութիւնը՝ ազգային գործերու միջամուխ ըլլալու, տեսակէտին հետ: Անկեղծութիւնն ալ այս է արդէն: Խառնուիլ այնպիսի կարգերու մէջ՝ որոնց գոյութիւնը ծիծաղ մըն է ճշմարիտ ընկերվարականին աչքին, եպիսկոպոսի մը խոժոռութեամբ ու աններող պահպանողականութեամբ քննել այնպիսի հարցեր որոնք աւելորդապաշտութիւնը կը ներկայացնեն, հարկաւ լուրջ մարդու և իր սկզբունքներուն հաւատարիմ ընկերվարականի գործ չէ: Եւ յետոյ երբ ընկերվ․ը առերեւոյթս ազգայնական մը կեղծելով ինքզինք, բայց համոզումով հաւատքով կը մնայ ընկերվ․, արդիւնքը կ՚ըլլայ գործերու խանգարում: Որովհետեւ, ինք արդէն այդ կարգերուն և հետեւաբար այդ կարգերէն բղխած հարցերուն արմատապէս ջնջուելուն պէտք է կուսակից ըլլայ. և երբ գործունէութեան այսպիսի հոսանք մը յառաջ բերելու կ՚աշխատի, բնականաբար իրերը կը խանգարուին: Ընկերվարութեան առաքեալները հետեւաբար նախ իրենց մէջ պէտք է համաձայնին թէ այս նոր Աւետարանին, այս նոր դրօշին տակ մտնելով ինչ պարտքեր կը ստանձնեն և գործունէութեան ինչ տեսակ ասպարէզ մը կը բացուի իրենց առջեւ: Մինչեւ որ սկզբունքի այս համերաշխութիւնը չգայ, պիտի շարունակեն հրապարակով իրարու բոլորովին հակառակ կարծիքներ պաշտպանել, չփոթեցնելով խեղճ ընթերցողը թէ որո՞ւն խօսքին հաւատայ, ո՞ր առաքեալին հետեւէն երթայ: Եւ նոյն իսկ նախ իրենք զիրենք պէտք է համոզեն, այսինքն իւրաքանչիւր ընկերվարական նախ ինքզինքին հետ պէտք է համաձայնութեան մը գայ: Երկու չափ, երկու կշիռ գործածելու խարխափումներուն վերջ տալու են. իւրաքանչիւր կլիմայի, օդի, ջուրի ազդեցութեան տակ վարդապետութիւն փոխելու պատեհապաշտութիւնը թօթափելու է:

Խաժակ Սկիւտարի թատրոնին մէջ իր հանդիսաւոր ուխտը կ՚ընէր «հրաժարի՛մք ի սատանայէ», ակնարկելով հարուստ դասակարգին անխտիր, յետոյ, ռումբի պէս ջախջախիչ յայտարարութիւն մը կը նետէր, ահազանգը կը հնչեցնէր, գոչելով. «Կազմակերպուեցէ՛ք ո՛վ հարուստներ, կազմակերպուեցէք և դուք պրոլէտարիա, կռիւը պիտի սկսի, դասակարգային կռիւը. բաղխումը մօտ է և անխուսափելի. այս կռիւը անպատճառ պիտի ըլլայ, մենք (*) չենք կրնար համերաշխիլ ձեզի հետ՝ հարուստնե՛ր, համերաշխութիւն չկա՛յ, հրաժարի՛մք ի սատանայէ:» Ամբողջ օրը այս դեքլարացիայի սարսափին տակ մնացի, ընկճուած և գողհար: Նորէն կռիւ, նորէն ատելութիւն, և այս անգամ խիստ անվերապահ ու մերկապարանոց կերպով կ՚ըլլար կռուի յայտարարութիւնը, ուղեղնուս խորը մխելով. Խաժակ կոփուած շամփուրի պէս այրող իր պատգամը. «Մենք չենք կրնար համերաշխիլ, համերաշխութիւն չկա՛յ:»

Մինչդեռ մենք կը սպասէինք որ ձիթենիի ոստով մը գար Խաժակ, ո՛հ, անիկա աւելի լախտով մը կը ներկայանար, անիկա հաշտութեան աղաւնին չէ՛ր, այլ արծիւը՝ (ներեցէք որ թռչնագիտութեան մասին անգիտութիւնս այս հակոտնեայ ոճին տեղի կուտայ) որ ռազմագոյն մէկ ճանկով կը սպասէ, ոգեւորուած ու հրճուագին: Նոյն այս սպառազմութիւն բրօբականտիսդը տեսէք թէ Տրապիզոնի մէջ ո՛րչափ գգուող լեզուով մը արտայայտուեր է, ուր կը զգաս Ոսկեբերանի մը վայել խնկաւէտ շունչը.

«Դասակարգային կռիւները դադրեցուցէ՛ք, ազգային իշխանութիւնը ամէնուս համար գերագոյն է քան ամէն տեսակ դասակարգ, ուրեմն ես կ՚առաջարկեմ, ո՛վ հայ պուրժուազիա և հայ պրոլէտարիա, դադրեցուցէք ձեր իրաւունքի պաշտպանութեան կռիւը, գացէք իրարու հետ ազգային փրկութեան գործին աշխատելու համար:» Սեւ Ծովու ափունքը՝ Միութիւն և Համերաշխութիւն կը թախանձէ Խաժակ, իսկ Վօսփորի եզերքը՝ հայ հարուստը և հայ պրոլէտարիան դէմ դէմի կը հանէ: Ի՞նչ տեսակ ընկերվարականութիւն է ասիկա: Եթէ Թուրքիոյ այն կէտին վրայ հայ հարուստին և հայ պրոլէտարիային միութեան և համերաշխութեան մէջ է ազգին փրկութիւնը, ա՛յս կէտին վրայ ուրեմն հայ հարուստին և հայ պրոլէտարիային իրարու դէմ զինուելուն, կռուելուն մէջ է Ազգին փրկութիւնը...: «Ի բերանէ քումմէ դատեցայ», ինչպէս պիտի ըսէր Խաժակ որ գրաբար ոճերու սիրահար է:

Զարմանալի բան է Ընկերվարութիւնը կամ աւելի ճիշդ է ըսել՝ շատ զարմանալի են մեր ընկերվարականները: Երբեմն անիկա կը ներկայանայ թանձր պահպանողականութիւն մը, ջերմ և անողոք ախոյեան Եկեղեցիին, ազգային աւանդութիւններու, հին կարգերու, երբեմն ալ՝ կայծը հիմերուն դնելու չափ տարամերժ: Երեւակայեցէք, առտու մը ամէնէն ազգայնամէտ ընկերվարականը Շահրիկեան առանց կատակի կը պաշտպանէր սա տարօրինակ գաղափարը թէ Պատրիարքարանը պէտք է ջնջել և անոր տեղը կուսակցութիւններուն պէտք է ուժ տալ, առանց ուշադրութիւն ընելու որ մէկ գրչի խաղով՝ մեր դարաւոր առանձնաշնորհումներուն, հրովարտակներուն դէզին տակ լուցկի կը բռնկցնէ: Խաժակ Տրապիզոնի մէջ կը յայտարարէ թէ Կրօնքի դասը պէտք է դադրեցնել դպրոցներէն, կրօնքը ըլլալով խղճի համոզման խնդիր: Դարձեալ, Էջմիածնի մէջ գումարուած հռչակաւոր ժողովին, եկեղեցական վարչութեան աշխարհականացման կուսակիցները՝ ժամանիչ ըլլալով Էջմիածնի հայրապետական գահ՝ անոր տապալումը կը պահանջէին: Չեմ գիտեր որ այս փաստերը ո՞ր դասին կրնան ծառայել, «Եկեղեցին, հին աւանդութիւնները, հին կարգերը» պահպանողնե՞րու դասին...:

Ըսի որ ընկերվարութեան չափ առաձգական, խորհրդաւոր, խայտաբղէտ վարդապետութիւն գոյութիւն ունեցած չէ ցարդ: Ամէն ընկերվարական իր նկատումներուն ու անձնական նախասիրութիւններուն կը պատշաճեցնէ զանիկա, այնպէս որ, ինչպէս երեւցաւ իրենց հրապարակային ընդհարումներէն՝ իրարու պաշտպանած գաղափարները կը քանդեն այս կերպով...:

Բայց երբեմն շատ աւելի զուարճալի բան մը կը պատահի, և ինչպէս Խաժակ ապացոյցը տուաւ՝ նոյնիսկ մարդ կրնայ 24 ժամուան մէջ մէկ վարդապետութենէն միւսին փոխել, սկզբունքի ապշեցուցիչ դիմայեղութեամբ: Շատ խոհուն և լուրջ ընկերվարական մը՝ Դարբինեան չի կրնար հաշտեցնել ընկերվարականին կապակցութիւնը պուրժուային հետ, չի կրնար իր միտքին մէջ տեղաւորել թէ ինչպէս իրենք՝ ընկերվարականներ՝ կ՚երթան «պլօք» կազմելու յայտնի պուրժուաներու. Ջոջերու հետ «ազատական» բառի մը տակ: Իրենք սկզբունքով պուրժուային դէմ մաքառող տարրը, իրենք՝ դրամագլուխի հաւասար բաշխումի ջատագով, իրենք կարիքաւորներու բնական թշնամին՝ ինչպէս անոնց հետ գլուխ գլխի, սիրտ սիրտի կրնան գործակցիլ: Կէս ժամ առաջ հուր ու բոց մայթքել, կռուի ցցել պուրժուազիային դէմ, և հազիւ պայքարին թոյնը մեղմացած ու երեսին կարմիր բոցը մարած՝ կողք կողքի դաշնակցիլ Ազգը վարելու գործին մէջ... խաղ չէ՞ ասիկա: Երկու բեւեռներ պէտք էին ըլլալ իրենք, կամ ինչպէս կը յայտարարեն իրենք, բայց իրենցուն կատակով՝... կը նոյնանան ու կը ձուլուին: Ասիկա Ընկերվարութիւն չէ՛ Պատեհապաշտութիւն է:

ՏԱԹԵՒ

(*) Աւելորդ է ըսել «կեղեքուածներս, հարստահարուածներս...» ևն., ևն.:

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՓՐԻԿԵԱՆ ՏՐԻՊՕԼՍՈՅ ԽՆԴԻՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրով զբաղեցաւ: Եպարքոսը և արտաքին գործոց նախարարը պարզեցին կացութիւնը: Հռոմի օսմ. դեսպանատան գործակատար Սէյֆէտտին պէյի և արտասահմանի օսմ. դեսպանատանց կողմէ հասած հեռագիրները կարդացուելէ յետոյ քանի մը որոշումներ տրուեցան: Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց զինուորական նոր հրամանատար մը անուանել Ափրիկեան Տրիպոլսոյ համար: Պատերազմական նախարարութեան յանձնարարուեցաւ փութով կատարել այդ անուանումը:

⁂ Թուրք թերթ մը կ՚ըսէ թէ Իտալացիներուն դէմ պօյքօթ հռչակուած է Տրիպոլսոյ, Հոմսի, Մըսըր Ատայի, Ճէպէլի Կարպի և Պէնկազիի մէջ: Կը հերքուի սա լուրը թէ իտալական կառավարութիւնը Բ. Դրան որ և է դիմում ըրած ըլլայ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրի մասին:

⁂ «Թրիպուռնա» հետեւեալը կը գրէ. «Լրագիրներէն ոմանք Կ. Պոլսէն հեռագիրներ կը հրատարակեն, որոնց համաձայն, Իտալիա պահանջումներ կ՚ընէ իբր մենավաճառ ձեռք անցընելու համար Ափ. Տրիպոլսոյ և Սիրէնայիքի մէջ տնտեսական բարգաւաճման նպաստող ամէն ձեռնարկ: Արդ, օսմ. կառավարութիւնը լաւ գիտէ թէ ճիշդ չէ այդ լուրը: Իրաւ է որ կարգ մը խնդիրներ կը ծագին Բ. Դրան և իտալական կառավարութեան միջեւ ու հետզհետէ ծանրակշիռ հանգամանք մը կը ստանան, բայց անոնց ծագումը և շարժառիթները պէտք չէ փնտռել Իտալիոյ վերագրուած անհեթեթ պահանջումներուն մէջ: Իտալական կառավարութիւնը չի ձգտիր տնտես. մենավաճառ մը ձեռք բերելու Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ, այլ կ՚ուզէ որ իտալական շահերը հաւասարապէս նկատի առնուին: Այդ շահերը յարատեւ և անարդար ընդդիմութեան մը բաղխելուն համար է որ իտալական կառավարութիւնը բողոքած է Բ. Դրան մօտ: Աւելորդ է ըսել որ Իտալիա բնաւ չպիտի հաւանի որ իր քաղաքացիները և տնտեսական շահերը Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ ստորադաս ըլլան միւս ազգութեանց քաղաքացիներէն ու շահերէն: Հետեւաբար վերը յիշուած զրոյցները կը խեղաթիւրեն բուն մտադրութիւնները Իտալիոյ, որուն կը վերագրեն ամէն ինչ մենավաճառ ընելու միտքը և ուրիշ դիտաւորութիւններ: Այդ զրոյցներուն նպատակն է հակակրութիւն և կասկած յարուցանել, ինչ որ անարդարանալի է, երբ նկատի առնուի Իտալիոյ բռնած պայծառ, բացորոշ և անկեղծ ընթացքը:»

⁂ Երէկի «Իգտամ» Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրին վրայ խօսելով կ՚ըսէ թէ Օսմանցիները պէտք է աչքերնին բանան, յանկարծակի չգալու համար: Թուրք թերթը կ՚աւելցնէ. Իտալիա աչքը միշտ տնկած է Ափրիկեան Տրիպոլսոյ: Սակայն կը վարանի գործի ձեռնարկելու: Թուրքիա իր ռէժիմին փոփոխութեան շնորհիւ կրցաւ ազատել Ափրիկեան Տրիպոլիսը: Բայց արդի գժտութիւնները տկարացուցած են իր դիրքը: Երկու տէրութիւններ դէմ են և երկու տէրութիւններ՝ թեր: Եթէ երբեք Թուրքիա հաւանի հատուցման մը, անտարակոյս Եւրոպա ձայն չպիտի հանէ: Պէտք չկայ ըսելու որ Թուրքիա երբեք չպիտի ընդունի «դրամական հատուցում մը» զոր կարգ մը լրագիրներ առաջ կը քշեն Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրին մէջ: Սա ստոյգ է որ Պոսնա-Հերսէքի խնդիրը դրամական հատուցումով մը կարգադրուեցաւ: Բայց Աւստրիա հոն ոտք դրած էր Պերլինի դաշնադրութեամբ: Սխալ է եղած բաղդատութիւնը: Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրին մէջ ո՛չ մէկ օսմանցի հաւանական կը գտնէ դրամական հատուցումի խնդիրը: Թուրքիոյ արդի և ապագայ վարիչներուն մէջ չպիտի գտնուի մէկը, որ այդ դրամը ընդունի»:

⁂ Հռոմի թերթերու ըսածին նայելով, իտալական կառավարութիւնը Բ. Դրանէն բարեկամաբար պիտի խնդրէ որ Ափրիկեան Տրիպոլսոյ նոր կուսակալին հրամաններ տրուին, Ափրիկեան Տրիպոլսոյ մէջ արգելք չըլլալու համար Իտալիոյ տնտեսական թափանցումին, որ քաղաքական հանգամանք չպիտի ունենայ:

⁂ Երէկուան «Հիքմէթ», որ քանի մը օրէ ի վեր իբր օրաթերթ կը հրատարակուի ծանօթ հրապարակագիր Շէհպէնտէրզատէ Ահմէտ Հիլմի էֆ.ի կողմէ, բուռն յօդուած մը հրատարակած է Ափրիկեան Տրիպոլսոյ խնդրին առթիւ: Թուրք թերթը ի վեր հանելէ յետոյ Իտալիոյ ի գործ դրած բոլոր էնթրիկները, Ափրիկեան Տրիպոլիսը գրաւելու համար, երեսփոխաններուն և կառավարութեան վրայ բուռն յարձակում մը կ՚ընէ, ըսելով թէ անոնք անձնական շահեր կը հետապնդեն և հայրենիքին սպառնացող վտանգներուն առաջքը չեն առներ: «Հիքմէթ» հայրենասիրական ազդու կոչ մը կ՚ուղղէ բոլոր Օսմանցիներուն և երկրին վարիչներուն, հայրենիքը կործանումէ ազատելու համար:

ՔՈԼԵՐԱՆ

Սկիւպի մէջ քոլերան քիչ մը մեղմացած է, բայց շրջակայ գիւղերը կը սաստկանայ: Դժբախտաբար բժիշկ չկայ այդ տեղերը և առողջապահիկ միջոցներ գոյութիւն չունին բնաւ: Անցեալ շաբթու պատահած միջադէպ մը յուզման մատնած է ժողովուրդը: Թաղապետութիւնը մաքրել չէր տուած զօրանոցին հրապարակը, ուր զինուորները մարզանք կը կատարեն ընդհանրապէս: Հարիւրապետը զինուորներուն մաքրել տալէ յետոյ հրապարակը, աղբիւնները թաղապետութեան շէնքին առջեւ թափել կուտայ: Ասոր վրայ, քաղաքապետը հրաժարական կուտայ և ժողովուրդը կը բողոքէ զինուորական իշխանութեանց բռնած ընթացքին դէմ: Նոյնպէս ժողովուրդը բողոքի հեռագիր մը կ՚ուղղէ ներքին գործոց Նախարարութեան: Իբր վրէժխնդրութիւն, Սքիւպի թաղապետութիւնը կը կտրէ զօրանոցին ջուրը:

⁂ Քաղաքապետի փոխանորդ Թէվֆիք պէյ ու առողջապահական քննիչ Տօքթ. Իսհէմ պէյ առջի օր Անատօլը Հիսար գացին՝ քննութիւն կատարելու համար քոլերայի ծագման պատճառներուն վրայ: Միքրոպագննական քննութեամբ հաստատուած է որ Անատօլու Հիսարի ջուրերուն մէջ քոլերայի վիպրիոն չկայ բնաւ և թէ հիւանդութիւնը տարածած են ուրիշ տեղերէ հոն գացած վարակեալներ: Մաքրութեան պահպանման մասին միջոցներ ձեռք առնուած են և քանի մը հսկիչ պաշտօնեաներ ղրկուած են: Օդը ցրտացած ըլլալով վարակեալները վրաններու տակ չպիտի դարմանուին, այլ տան մը մէջ, որ իբր մաքրանոց պիտի յարդարուի:

⁂ Ստամպուլի մէջ քոլերան մեղմացած է, շնորհիւ ձեռք առնուած առողջապահիկ խիստ միջոցներուն: Առջի օր 4 դէպք միայն պատահած է: Անցեալ ուրբաթ օրուընէ ի վեր 65 դէպք պատահած է, որոնց 43ը մահացու:

Առջի օրուան դէպքերը սա թաղերուն մէջ պատահած են: Օրթաքէօյ՝ 3, Սկիւտար՝ 2, Արնաւուտքէօյ՝ 2, Եէտիգուլէ՝ 2, Էթ-Եէմէզ՝ 2, Չէնկէլքէօյ՝ 2, Անատօլը Հիսար՝ 1, Պէյքօզ՝ 1, Այազմա-Գաբու՝ 1, Ունգաբան՝ 2, Գասըմ Փաշա՝ 1, Պէօյիւքչէքմէ՝ 1, Մուրատ Փաշա՝ 1, Պէչիքթաշ՝ 1, Մօլլա Գիւրանի՝ 1, Բիւյիւք Մուսթաֆա Փաշա՝ 1, Լանկա՝ 1, Գանլըճա՝ 1:

⁂ «Սլան Քէրիմ» շոգենաւէն Պուրկազի ջուրերուն մէջ քոլերայէ մեռած մարդոց երկու դիակներ նետուած ըլլալով պուլկար զինուորական շոգեմակոյկ մը հետապնդած է օսմ. շոգենաւը և Մանկալիայի առջեւ բռնելէ յետոյ զայն, ռումանական իշխանութեանց յանձնած է:

ԸՄԲՌՈՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԷՏԻՆԷՅԻ ՄԷՋ

Պէրութի լրագիր մը կ՚ըսէ թէ Մէտինէի մէջ զինուորները ըմբոստացած են սա պատճառաւ: Իրենց զինուորական ծառայութիւնը լրացուցած զինուորներ կ՚ուզէին տեղերնին դառնալ փութով: Ջանացին համոզել որ դալիք զինուորներուն սպասեն: Ըմբոստ զինուորները մտիկ չըրին և օգոս. 6ին երկաթուղիին վրայ խուժեցին ու հոն տեղաւորուեցան: Զինուորական իշխանութիւնը հնարքի մը դիմելով անարժէք անցագիրներ տուաւ անոնց ու յաջողեցաւ զինաթափ ընել: Մեկնումի պահուն վաշտ մը զինուոր նուագախումբով կայարան հասաւ, զինուորական պատիւ ընծայելու համար: Հրամանատարը հրաժեշտի ճառէն յետոյ խնդրեց զինուորներէն որ վար իջնեն, համբուրելու համար: Զինուորները վար իջնելուն պէս, սուինները իրենց հրացաններուն անցուցած զինուորներուն կողմէ պաշարուեցան: Ըմբոստ զօրքը, զայրացած, սկսաւ քարեր նետել պաշարող զօրքին վրայ, որոնցմէ մէկ քանին սպաննուեցան և մէկ քանին ալ վիրաւորուեցան: Սպայ Աթիֆ-Գատէր էֆ. ալ սպաննուեցաւ: Հրամանատարը զէնք պարպելու հրաման տուաւ: Կարճատեւ կռիւէ մը յետոյ ըմբոստները գերի բռնուեցան և եօթը հոգի ալ կեանք տուին:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԹԱԳՐԻՐԸ

Ռոտոսթոյի, Մալկարայի, Քէշանի, Հայիթուբոլիսի, Միւթէֆիլի, Կանոյի, Բէրիաթաիի, Կէլիպօլուի, Տարանէլի, Միօրինայի և Գայալարի Յոյները հեռագիր մը ուղղելով Բ. Դրան, խնդրած են որ պատրիարքարաններու թագրիրին մէջ ներկայացուած պահանջումները ընդունուին:

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾ ՄԸ

Միլլի աշիրէթի հռչակաւոր պետին՝ Իպրահիմ փաշայի զաւակները՝ Մահմուտ պէյ ու Իսմայիլ պէյ, ինչպէս նաեւ Նէչար էֆ., Հաճի Հիւսէյին էֆ. և Մէհմէտ աղա ասկէ առաջ ձերբակալուած էին իբր քաղաքական յանցաւոր և ինը ամիսէ ի վեր բանտարկուած: Դատավարութիւնը վերջերս տեղի ունեցած է Տրապիզոնի մէջ: Ամբաստանիչ Ատեանը անպարտութեան վճիռ արձակած է Մահմուտ պէյի և Նէչար աղայի մասին: Հաճի Հիւսէյին էֆ. և Մէհմէտ աղա Պատերազմական Ատեանին յանձնուած են:

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹՕՆԸ 124

ԱՊՏԻՒԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ ԵՒ ՁԻԱ ՓԱՇԱ

ԳԼՈՒԽ ԺԲ.

Մարդը պահ մը խորհեցաւ, ճիգ մը ըրաւ յիշելու համար, յետոյ վճռական կերպով մը ըսաւ.

— Շիշակը լաւ չեմ յիշեր, բայց կարծեմ թէ Թիկնապահ պէյն էր...: Միայն թէ կը կրկնեմ, վստահ չեմ այդ մասին, կրնայ ըլլալ որ ես հրամցուցած ըլլամ...:

Վայրկեանէ մը ի վեր Մաք Լայն գրեթէ անուշադիր կը հետեւէր այս հարցափորձին, իր երեւակայութիւնը կարծես ուրիշ հեռաւոր տեղեր կը թափառէր և յանկարծ ըսաւ.

— Իրա՛ւ որ կարելի չէ որոշ եզրակացութեան մը հանիլ... պէտք է ուրիշ կողմ ուղղենք մեր քննութիւնները, ամէն պարագային լաւագոյն է որ գործին շարունակութիւնը վաղուան թողունք... միայն թէ պիտի խնդրէի Նորին վեհափառութենէն որ բարեհաճէր, գոնէ քանի մը ժամուան համար, ինծի յանձնել սեղանին վրայ գտնուած դաշոյնը և տոմսակը:

Մաք Լայնի խնդիրքը անմիջապէս կատարուեցաւ և Անգլիացին այդ առարկաները առնելով՝ կը պատրաստուէր հեռանալ Ապտ իւլ Համիտի քովէն երբ յանկարծ Իզզէթ փաշայի դառնալով ըսաւ.

— Կը խնդրեմ հարցուցէ՛ք դրան քով հսկող պահապանին թէ Թիկնապահը սալոնէն իր քով չեկած, ինք առանձին սիկառէթ ծխա՞ծ էր:

Հարցումը կրկնուեցաւ թուրքերէն լեզուով.

— Ո՛չ, պատասխանեց պահապանը հաստատ շեշտով մը:

— Վստա՞հ էք այդ մասին:

— Այո՛, որովհետեւ ուզեցի ծխել սակայն տեսայ որ քովս լուցկի չի կար:

— Շատ լաւ, ըսաւ Մաք Լայն և խոնարհութիւն մը ընելով՝ դուրս ելաւ դահլիճէն:

Դրան դուրսի կողմը սալոյն, հո՛ն ուր պահապանն ու Թիկնապահը թմրած վիճակի մէջ գտնուեր էին, կանգ առաւ և սկսաւ ուշադրութեամբ գետինը դիտել: Մէկէն ուրախութեան ճիչ մը արձակեց և գետինը դրուած ամանի մը մէջէն խնամքով ժողվեց վառուած լուցկի փայտեր: Ամէնուն ալ ծայրերը քննելէ ետքը ըսաւ ինքնիրեն.

— Բոլորն ալ նոր վառուած լուցկիներ են, ճիշդ իմ փնտռածներս...:

Յետոյ զանոնք համրեց.

— Վեց հատ... կասկածներս կը հաստատուին, շարունակեց ինքնիրեն խօսելով:

Գաղտնի ոստիկանութեան նախկին պաշտօնեան յետոյ ուշադրութեամբ քննեց դաշոյնին արծաթէ խնձորակը, գրպանէն խոշորացոյց մը հանելով.

— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ, շարունակեց մենախօսել, բրինձի փոշիի մէկ քանի հատիկներ մնացեր են հոս... կարծես թէ կնոջ ձեռք մը դպեր է դրան խնձորակին... արդեօք կը սխալիմ... անգամ մըն ալ քննենք:

Եւ ա՛լ աւելի ուշադրութեամբ առաջ տարաւ իր զննութիւնը.

— Ո՛չ, եզրակացուց, սխալմունք չի կայ, իրաւցնէ բրինձի փոշիներ են... խնդիրը կը կնճռոտի, կամ մանաւանդ աւելի կը լուսաբանուի... կարծեմ քանի մը որոշ նշաններ ունինք որոնք կրնան մեզի առաջնորդել... հիմա սենեակ երթանք ու դաշոյնն ու տոմսակը քննենք մտամփոփ կերպով:

Եւ Մաք Լայն արագ քայլերով հեռացաւ դրան քովէն ու նրբանցքներուն մէջ աներեւոյթ եղաւ:

Սրահը գտնուող Թիկնապահները և բարապանները զարմանքով կը դիտէին այդ քննութիւնները որոնցմէ բան մը չէին հասկնար:

Վառուած լուցկիները ուրախութեամբ և խնամով գրպանը զիրենք բոլորովին ապահով ըրաւ.

— Ի՞նչ պիտի կրնայ հասկնալ այդ լուցկիներէն, հարցուց Թիկնապահ մը իր քովի ընկերոջ:

— Ոչինչ, պարզապէս ինքզինքը գործի վրայ ցոյց տալու համար հնարուած բաներ են ասոնք:

— Դուցէ վառուած լուցկիներու հաւաքածոյ մը կ՚ընէ ըսաւ ուրիշ մը խնդալով, Անգլիացիները այս տեսակ տարօրինակ մենամոլութիւններ ունին:

Եւ սակայն այս հեգնական ակնարկութիւնները դուցէ չափազանցուած էին: Անգլիացին իր սենեակը առանձնանալէ ետքը, լուցկիները գրպանէն հանեց, սեղանին վրայ շարեց և սա խորհրդածութիւնը ըրաւ.

— Վեց լուցկի վառուած է, հետեւաբար վեց անգամ սիկառէթ ծխած են այդ մարդիկը: Գիտենք որ առաջին անգամ պահապանը սիկառէթ հրամցուցած է Թիկնապահին և անկէ ետքը փոխն ի փոխ շարունակած են իրարու հրամցնել. հետեւաբար երկրորդ անգամ Թիկնապահը տուած է, երրորդ անգամ պահապանը, չորրորդ անգամ Թիկնապահը, հինգերորդ անգամ պահապանը և վեցերորդ անգամ Թիկնապահը: Վերջին սիկառէթը Թիկնապահը հրամցուցած է և այս սիկառէթներուն վրայ երկուքը միասին խոր քունի մէջ ինկած են: Կասկած չի կայ թէ այդ քունը սովորական չէր, այլ արտաքին պատճառի մը արդիւնքը և հաւանօրէն սիկառէթներու մէջ դրուած թմրեցուցիչի մը հետեւանքը: Թիկնապահը ուզած է պահապանը քնացնել և որպէս զի կասկածի տեղի չի տայ ինքն ալ անոր հետ ծխած է թմրեցուցիչ սիկառէթէն: Երկուքը խոր քունի մէջ թաղուելէ ետքն է որ դաշոյնն ու տոմսակը դրուած են Սուլթանին քովը: Ո՞վ բերած է զանոնք... դրան խնձորակին վրայ գտնուած բրինձի փոշին ենթադրել կուտայ թէ կին մըն էր դուռը բացողը, հաւանօրէն կայսերական կանանոցի կիներէն մէկը: Բայց եթէ դուռը բացած ու ներս մտած միջոցին Ապտ իւլ Համիտ մրափած չըլլար, կամ յանկարծ արթննար... որովհետեւ Ապտ իւլ Համիտի մրափումը պարզապէս դիպուածի արդիւնք էր և ո՛չ թէ թմրեցուցիչէ մը յառաջ եկած: Կինը ներս մտնելէ ետքը տեսաւ միայն որ Համիտ կը քնանար...: Արդ, այդ կինը ներս մտած ատեն դաշոյնն ու տոմսակը սեղանին վրայ դնելու նպատակ չունէր, այլ ուրիշ նպատակ մը անշուշտ: Նպատակ մը որ ի գլուխ պիտի հանէր Համիտի արթուն վիճակին մէջ... և ասիկա ուրիշ բան չէր կրնար ըլլալ, եթէ ո՛չ Համիտը ՍՊԱՆՆԵԼՈՒ նպատակը: Այսպէս ուրեմն, կ՚ենթադրեմ որ Ապտ իւլ Համիտ իր կեանքը փրկեց քնանալով: Կինը զայն քնացած գտնելով, գոհացաւ միայն սպառնալիքով, ահա՛, ըստ իս, ճշմարտութիւնը...: Բայց պէտք է խոստովանիլ որ բոլոր այս կարգադրութիւնները շատ ճարտարութեամբ եղած են: Հիմա քննենք դաշոյնն ու տոմսակը:

(Շարունակելի)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵԱԼՆԵՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը առջի օրուան նիստին մէջ նկատողութեան առնելեցաւ Պայրամի առթիւ քաղաքական դատապարտեալներուն ներում շնորհելու խնդիրը։ Խորհուրդը յառաջիկայ նիստին յետաձգեց այդ խնդրին քննութիւնը։

ՍԱՏԸՂ ՊԷՅ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Յունարէն թերթ մը արժանահաւատ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ Սատըգ պէյ առջի օր Յունաց Պատրիարքարանը պատուիրակ մը պիտի ղրկէր, որպէս զի յոյն ազգին աջակցութիւնը ապահովէ, իր կազմելիք կուսակցութիւնը զօրացնելու համար։ Սակայն յետոյ Սատըգ պէյ այդ գաղափարէն հրաժարելով որոշած է Հայերուն հետ գործակցիլ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՄԷՋ

Օսմ. նաւատորմը Սեւ Ծովու ռուսական նաւահանգիստները պիտի այցելէ, փոխադարձ այցելութիւն տալու համար ռուսական նաւատորմին, որ Սեւ Ծովու օսմ. նաւահանգիստները այցելած էր վերջերս։

ԹՈՒՐՔ ՍՊԱՆԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Պատերազմական նախարարութիւնը որոշած է այս տարի 25 Թուրք սպայ ղրկել Գերմանիա, իրենց զինուորական ուսումը կատարելագործելու համար։ Ընտրուած սպաները գերմաներէն սորված են վեց ամիսէ ի վեր եւ այս օրերս պիտի մեկնին։ Վեց տեղակալներ առջի օր ճամբայ ելան ռումանական շոգենաւով։

ՄԻԼՔԻԷԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐԸ

Միլքիէի այս տարուան շրջանաւարտներէն փափաքողները 500ական գրուշ ամսաթոշակով կուսակալութեանց հետեւորդ պաշտօնեայ կարգուեցան։ Ասոնց մէջ կան Կարապետ էֆ.՝ Այտըն, Մուրատ եւ Լեւոն Դանիէլեան՝ Սեղանիկ։

ՀՐԴԵՀԻ ԹՆԴԱՆՕԹ

Նախարարաց Խորհուրդի մէկ նոր որոշման համաձայն, օսմ. պահականոց թնդանօթ պիտի արձակէ հրդեհի առթին։

ՄԵԾ ԿՂԶԻԻ ՄԻՋԱԴԷՊԸ

Սինոդի առջի օրուան նիստին մէջ կարդացուեցաւ Քաղկեդոնի մետրապոլիտին մէկ տեղեկագիրը Մեծ Կղզիի միջադէպին եւ Տէմէթր Իբբրոսի մահուան վրայ։ Այդ տեղեկագրին մէջ ըսուած է թէ կղզիին ժողովուրդը մեծապէս գրգռուած է եւ յանցաւորներուն հեռացումը կը պահանջէ։ Պատրիարքը որոշած է խիստ թագրիր մը ուղղել կառավարութեան, պահանջելով որ մարդասպանները խստիւ պատժուին։

⁂ Երէկի «Իգտամ», ոստիկանական տնօրէնութեան մօտ կատարած քննութեան համաձայն, կ'ըսէ թէ ոստիկան-զինուորները իրենց զէնքերը գործածած էին յարձակում կրելնուն պատճառաւ, եւ թէ Տէմէթր Իբբրոս չէ մեռած, այլ կ'ապրի։

ՓՈՀԱԺԱՄՈՒՆԴԻՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Փոհաժամունդ իշխանը առջի օր արեւելեան ձեպընթացով մայրաքաղաք դարձաւ եւ պաշտօնական անձնաւորութեանց կողմէ դիմաւորուեցաւ Սիրքէճիի կայարանին մէջ։ Փոհաժամունդը Տօլմա-Պաղչէի կայս. պալատը երթալով Սուլթանին ներկայացաւ եւ իր ուղեւորութեան մասին տեղեկութիւններ հաղորդեց։

ՌՈՒՄ. ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.Ը

Ռումանական շոգենաւային ընկերութիւնը կը ծանուցանէ թէ «Տաչիա» շոգենաւը, հակառակ եղած ծանուցումին, Ղալաթիոյ քարափէն պիտի մեկնի սկսեալ 1/14 հինգշաբթի օր, կէս օրէն յետոյ ժամը 3ին, եւ ուղղակի պիտի երթայ Պիրէոն ու Աղեքսանդրիա, առանց Իզմիր հանդիպելու, քարանթինայի պատճառաւ։ Յառաջիկային ըլլալիք ծանուցումով մը պիտի զեկուցուի թէ յաջորդ չարաթներու շոգենաւերը ո՛ր ուղեգծին պիտի հետեւին։

Օրուան Դէպքեր

ՎԱՅՐԱԳ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄ. — Բերայէն երկու ծանօթ յոյն կիներ անցեալ օր Պալըգլը երթալով կ'ուզեն Յունաց Հիւանդանոցն ալ այցելել, բայց քոլերայի համաճարակին պատճառաւ չեն ընդունուիր։ Այդ միջոցին երկու յոյն «լանթէրնաճի»ներ մօտենալով կ'ըսեն որ եթէ հիւանդանոցին ետեւէն դառնան, կրնան յիմարներն ալ տեսնել։ Ուստի երկու կիները եւ իրենց ընկերացող սպասուհին ու տղան այդ ճամբուն կը հետեւին։ «Լանթէրնաճի»ներէն մէկը այդ կիներէն մէկուն վրայ յարձակելով կը սեղմէ ու կը համբուրէ դէմքը։ Ասոր վրայ, կիները կը պոռան։ Տղան մօրը վրայ յարձակող մարդուն ոտքը կը խածնէ, ու «լանթէրնաճի»ն ալ խեղճ կնոջ երեսները կը խածնէ, զգեստները կը պատռէ եւ երկու մատնիները զողնալով խոյս կուտայ։

ԲՌՆԻ ԻՍԼԱՄԱՑՈՒՄ. — Կուսինոյէն կը ծանուցանեն թէ Սէպօ եւ իր որդին Մէհմէտ գիւղին մէջ Վուքասինի բնակարանը մտնելով աղջիկը առեւանգած եւ բռնի իսլամացուցած են։

ՈՍՏԻԿԱՆԻ ՄԸ ԲԻՐՏ ԸՆԹԱՑՔԸ. — Անցեալ շաբթու Իզմիրի մէջ ծագած հրդեհի մը պահուն անգլիահպատակ մը կ'ուզէ իր բնակարանը երթալ, հակառակ ոստիկանի մը արգելքին։ Մարդը լաւ մը կը խոշտանգուի ոստիկանին կողմէ։ Անգլ. Ընդհ. հիւպատոսը դիմում մը կը ղրկէ, ոստիկանին անունը հասկնալու համար, բայց դատաւոր չի կրնար իմանալ։ Հիւպատոսը պահանջած է որ խստիւ պատժուի այդ ոստիկանը։

ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ ԽՄԲԱԳՐԱՏԱՆ ՄԷՋ. —Անցեալ երկուշաբթի, կէս գիշերէն յետոյ գողեր մտնելով «Օսմ. Լոյտ»ի խմբագրատունը, բոլոր թուղթերը աչքէ անցուցին, եւ առանց ձեռք դպցնելու արժէքաւոր առարկաներու, ժամացոյց մը, չափէթ մը եւ զոյգ մը մուճակ տարին։

ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ. — Բերա, Եէնի-Չարշը բնակող Սթավրի անուն անձ մը քանի մը օրէ ի վեր անհետացած է։ Իր ընտանիքը ոստիկանութեան դիմելով յայտարարած է թէ Սթավրի իր այրած խանութին ապահովագրութեան դրամը 300 ոսկին գանձած էր վերջերս։

ՄԱՀԱԶԴ

Օսմ. Կայս. Պանքայի տնօրէնութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու ձեզ մահը՝

ՊԱՐՈՆ ԿԱՍՔՕՆ ՕՊՈՒԱՆՈՅԻ
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՆԱԽԿԻՆ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ
ԱՆԴԱՄ ՓԱՐԻԶԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ,

որ ամսոյս 9ին իր մահկանացուն կնքած է, եւ կը խնդրէ որ հաճիք ներկայ գտնուիլ մեռելական արարողութեան, որ տեղի պիտի ունենայ Սէնթ-էսփրի Մայր եկեղեցիին մէջ, 16 սեպտեմբեր շաբաթ օր, առտուան ժամը 10ուկէսին։

Մահազդ ղրկուած չըլլալով կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

ԴԻՄՈՒՄ Բ. ԴՈՒՌԸ

Խառն Ժողովի կողմէ տրուած որոշման համաձայն այսօր վարչութեան Ա. եւ Բ. ատենապետները՝ Ասլանեան եւ Երկանեան էֆ.ները. Բ. Դուռ երթալով պիտի ներկայանան վարչապետին եւ Ներքին գործոց նախարարին՝ խնդրելու համար որ կառավարութիւնը այլեւս կտրուկ միջոցներ ձեռք առնէ Հայկական նահանգներու ապահովութեան մասին, քանի որ Աղթամարէն եւ Մուշէն, նոր սպանութիւններու լուրեր կը հասնին Պատրիարքարան։ Մասնաւորապէս պիտի խնդրեն որ փութով ձերբակալել տան Կաւաշի եւ Մուշի վերջին ոճիրներու հեղինակները՝ եթէ կուզուի որ ընդհանուր կոտորած մը չի յաջորդէ այս մասնակի դէպքերուն։

⁂ Ժողովը իր երէկի նիստին մէջ կարդաց Կարնոյ առաջնորդին այն նամակը, որով Սմբատ եպս. Պէյօր Հիւսէյին փաշայի խնդիրներու մասին՝ կառավարութեան ձեռք առած միջոցներուն վրայ տեղեկութիւններ կուտար։

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ ՃՇԴԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ասկէ առաջ, մէկ քանի անգամ, պատահած էր որ Պատրիարքարանի մէջ պաշտօնագրեր կորսուին եւ նամակներ անյայտանան, առանց սակայն ոեւէ պաշտօնեայ պատասխանատու բռնուելու։ Խառն Ժողովը նկատելով որ վաղը միւս օր աւելի կարեւոր պաշտօնագրեր կրնան կորսուիլ, իր երէկի նիստին մէջ որոշեց որ ասկէ վերջ Արձանագրութեանց դիւանը՝ ամէն անգամ որ ոեւէ դիւանատան նամակ յանձնէ՝ ընկալագիր մը առնէ անկէ, որպէսզի կորսուած պարագային ճշդուի պատասխանատուն եւ ըստ այնմ հարկ եղած տնօրինուի։ Միւս կողմէ, որոշեց յանձնարարել արձանագրութեանց դիւանին որպէսզի մինչեւ այժմ [illegible] Պատրիարքարան հասած՝ հարստահարական գրերը յատուկ տոմարի մը մէջ արձանագրէ։

ԱՂՋԻԿՆԵՐՈՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Կրօն. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ որոշած էր որ Դատաստ. Խորհուրդին առջեւ տեղի ունեցող ամուսնական խնդիրներու առթիւ՝ քառասուն տարեկանէ վար աղջիկներու վկայութիւնը չի լսուի։ Քաղաք. Ժողովի անդամները նկատելով որ Կրօն. Ժողովը իր իրաւասութենէն դուրս ելած է, տալով այս կարգի անհեթեթ որոշում մը, որ ուրիշ նպատակ եւ օգտակարութիւն չունի, բայց եթէ զլացութեանց մատնել Դատաստ. Խորհուրդն ու ամուսնական խնդիրներու տէրերը, երէկուան Խառն Ժողովին մէջ խնդիր ըրին այս պարագան։ Կրօն. Ժողովի ներկայ անդամները յայտարարեցին թէ՝ ոեւէ նպատակ չի կայ տրուած այդ որոշման մէջ եւ թէ սխալ ըրած են խնդրոյն համար կարգ մը դիտաւոր աղջիկներու բարոյականը։ Խառն Ժողովը երկար խորհրդակցութենէն՝ երէկ յետոյ որոշեց յաջորդ նիստի օրակարգը անցնել։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԽՆԴԻՐ

Խառն Ժողովի երէկի նիստին ներկայացան Մաղաքեան Ղեւոնդ վրդ. եւ իր փաստաբանները։ Այս վերջինները յայտնելով որ մինչեւ այսօր Ղեւոնդ վրդ. Մաղաքեանի կալուածները արգիլելի տակ են եւ չեն վճարուիր ամսականները. թէ պէտք է կալուածներու փոխանցման գործողութիւնը կատարուի որպէսզի վանքը չի վնասուի, թէ՝ վանքին մէջ գտնուող ու Ղեւոնդ վրդ.ի յատուկ կնքուած սնտուկը բացեր են՝ առանց տեղեկութիւն տալու, խնդրեցին որ վարչութիւնը այս ամէնը նկատի առնելով, կարգադրութիւն մը ընէ։ Խառն Ժողովը այդ խնդիրներուն մասին տեղեկանալ ըլլալու համար որոշեց նախապէս անոնց մէկ ամփոփումը պատրաստել տալ։

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎ

Խառն Ժողովը գումարուեցաւ երէկ եւ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.— Տեղապահ Սրբազանը ծանոյց՝ թէ Բ. Դրան կողմէ եւս հրամանագիր մատուցուած էր Երուսաղէմի վարչական լիազօր պատուիրակ Հայկ էֆ. Խօճասարեանի համար եւ յանձնուած էր։ Խօճասարեան էֆ. ինքն ալ ներկայացաւ ժողովին եւ յայտնելով որ վաղը կը մեկնի՝ հրաժեշտ առաւ։ Բ.— Մայր Դիւանը ըստ որոշման Ազգ. Ժողովոյ հաղորդած էր Երեսփոխան Մելքոն Կիւրճեան էֆ.ի առաջարկութեան մէկ գիրը Սասունի կարօտելոց օգնութեան մասին։ Ժողովը որոշեց վերստին թագրիր մը ուղղել Բ. Դրան եւ խնդրել որ յառաջիկայ ձմրան չհասած պէտք եղած օգնութիւնները մատուցուին նոյն դժբախտ արկածեալոց, ինչպէս նաեւ հարկ դատելով ազգովին եւս օգնութիւն մը ընծայել անոնց, արժան դատեց հանգանակիչ մասնաժողով մը կազմել եւ անոր անդամ կարգեց՝ Յովհ. եպս. Արշարունի, Գրիգորիս Ծ. վ. Պալաքեան եւ Պատրիկ Կիւլպէնկեան, Պետրոս Հալաճեան, Դաւիթ Սարգիսօֆ, Զարմայր Ճմարտախօսեան, Մկրտիչ Մանուկեան, Մելքոն Կիւրճեան, Ներսէս Օհանեան, Սարգիս Գրնաճեան, Ստեփան Թէլլեան եւ Տօքթ. Վահրամ Թորգոմեան էֆէնտիները։ Գ.— Պատրիարքարանի դիւաններու վերակազմութեան առթիւ Քաղաք. Ժողովը մասնաւորապէս Լեւոն Տէմիրճիպաշեան եւ Տիրան Երկանեան էֆէնտիներու յանձնած էր ուսումնասիրել պատրաստուած ծրագիրը։ Ժողովը արժան դատեց որ կրօնականէն երկու անդամներ մասնակցին այդ ուսումնասիրութեան եւ յանձնեց Տ. Գրիգորիս եւ Տ. Ղեւոնդ Ծ. վրդ.ներու միանալ քաղաք. Ժողովոյ անդամներուն հետ եւ համաքաղաք կատարել այդ աշխատութիւնը։ Դ.— Ժողովը որոշեց որ ծննդոց եւ վախճանմանց արձանագրութիւնները 1886 թուականէն սկսեալ պատրաստուին եւ որոշեց այս մասին կարեւորը յայտագրել Տնտես. Խորհրդոյ։ Ե.— Ժողովը ուշադրութեան առնելով Աղթամարէն Տ. Եզնիկ վրդ.ի եւ Տիգրանակերտի առաջնորդ՝ Տ. Ջաւէն եպս.ի ուղղած գիրերը որոնք զանազան սպանութեանց դէպքեր հաղորդած էին, որոշեց թագրիրով զանոնք Բ. Դրան հաղորդել եւ իրաց վիճակին դարմանը եւ ոճրագործներու պատժուիլ խնդրել։ Զ. Որովհետեւ քաղաք. Ժողովոյ երկու ատենապետները հրաժարած էին, ներկայ եղող ժողովականները դիւանի ընտրութեան ձեռնարկեցին եւ միաձայնութեամբ Գէորգ էֆ. Ասլանեանը Ա. Ատենապետ եւ Տիրան էֆ. Երկանեանը Բ. Ատենապետ ընտրեցին։

ԱՅՐԻԱԽՆԱՄԸ

Հաճընի, Ատանայի եւ Մսիսի մէջ բացուելիք փանիլայի աշխատանոցներուն գործը կազմակերպելու, Այրիախնամ-Մասնաժողովներու հսկողութեան տակ գործը վարելու համար, Յանձնաժողովս պէտք ունի ֆանիլա հիւսելու արհեստին գիտակ վարպետուհիի մը։ Հետեւաբար, անոնք որ արժանաւոր են ստանձնելու այս պաշտօնը, թող դիմեն ամէն կէս օրէ վերջ Ազգ. Պատրիարքարան Յանձնաժողովիս դրասենեակը, եւ գրաւորապէս ներկայացնեն իրենց պայմանները։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՍԱՀՄԱՆԱԳԼԽԻ ՄԻՋԱԴԷՊ

Երէկ Թուրքիոյ եւ Գարատաղի սահմանագլխին վրայ միջադէպ մը պատահած է։ Մալիսանցիները յարձակում գործած են օսմ. պահականոցներուն վրայ։ Այս առթիւ ղրկուած զինուորական ուժերը ետ մղած են յարձակողները։ Ահմէտ անուն զինուոր մը թեթեւօրէն վիրաւորուած է, Մալիսանցիներն ալ կորուստ ունին։

ՄԵԾ ԿՂԶԻԻ ՄԻՋԱԴԷՊԸ

Երէկ երեսփոխան Գօզմիտի էֆ. Ներքին գործոց Նախարարին խորհրդականին բողոքեց Մեծ Կղզիի մէջ ոստիկանական պաշտօնեաներու կողմէ յոյն երիտասարդ մը ծեծուած ըլլալուն դէմ։ Գօզմիտի էֆ. խիստ տնօրինութիւն մը պահանջեց։ Խորհրդականը յայտարարեց թէ խիստ քննութիւն մը բացուած է եւ թէ սխալ է որ այդ երիտասարդը ծեծի ազդեցութեան տակ մեռած է, ինչպէս գրուած էր։

ՔՈԼԵՐԱՆ

Առջի օրուան ժամը ութէն մինչեւ երէկուան ժամը ութը 34 դէպքեր պատահեցան, որոնց 10ը մահացաւ։ Նախորդ վարակեալներէն 12 հոգի մեռան։ Զինուորներուն մէջ 3 դէպք։

⁂ Ներքին գործոց նախարարը երէկ ներկայ գտնուեցաւ Առողջապահական Խորհուրդի նիստին։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՕՍՄ. ՔՕՄԻԹԷՆ

Դաշնակցութեան Ընդհ. Ժողովին մէջ վիճարանութեան գրուած է առաջարկ մը, որով կ'ուզուի Սահմանադրութեան հռչակումէն յետոյ Դաշնակցութեան եւ Օսմ. Քօմիթէի միջեւ կնքուած համաձայնութիւնը խզել։ Կը կարծուի թէ այդ առաջարկը պիտի ընդունուի։ Կը հաւատուի թէ օսմ. Քօմիթէն Բ. Դրան յանձնարարած է որ Հայերուն գոհացում տրուի հողային խնդրին մէջ, որպէսզի Դաշնակցութիւնը եւ Քօմիթէն իրարմէ չբաժնուին։

ԺԱՆՏԱԽՏԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ

Պէյրութ երթեւեկող հելլէնական շոգենաւի մը մէջ ժանտախտի դէպք մը ծագած ըլլալով նաւը Ուրլայի մաքրանոցը ղրկուած է։

ՏԷՖԹԷՐԻ ԽԱՔԱՆԻ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ

Իւսկիւտար ճիւլաքընտա Մուրատ րէիս մահալլէսինտէ Չավուշ տէրէսի սօգաղընտա 200 նումէրօլար իլէ մուրագգամ օլուպ Իհսան պէյ էօհտէսինտէ իքէն մուգատտէմա պա սէնէտը րէսմի պին իքի օսմանլը լիրասը [illegible] մուգաբիլինտէ վէքալէթը [illegible] իլէ Միրնէթ վէ Էմինէ [illegible] խանըմլար նամընա վէճհին ֆէրաղ [illegible] օլան [illegible] Զիֆթէ Համամըն միւլք վէ [illegible] հիսսէ իթիպարիլէ տէօրթ հիսսէլէրի [illegible] թէսվիյէի տէյն օլունմամասընտան [illegible] թարաֆընտան վուգու պուլան [illegible] իւզէրինէ 13 մայըս 327 թարիխինտէ մէվգիի միւզայէտէյէ գօնըլըպ [illegible] թալիպի էօհտէսինտէ [illegible] 29 աղըսթօս 327 թարիխինտէ իհալէի էվվէլիէսի իճրա գըլընմըշ [illegible] օն պէշ կիւն զարֆընտա [illegible] միւտտէթէ իհալէի գաթիյէսինին իճրասը մուգարրէր պուլընտուղընտան թալիպ օլանլարըն մէզքուր Համամըն [illegible] Տէֆթէրի Խագանի Նէզարէթի [illegible] միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր։

30 Աղըսթօս 327 3—1

ՊԱՀՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Մէքթէպի Պահրիյէնին էլէքթրիք վէ գալօրիֆէր ճիհազընըն [illegible] մախսուս պիր պինանըն ինշասը [illegible] թալիպինէ իհալէսի մուգարրէր պուլընտուղընտան [illegible] թալիպ օլանլարըն [illegible] Պահրիյէ Նէզարէթի [illegible] միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընըր։

80 Աղըսթօս 327 3—1

ԹՐՈՒԳ ՎԷ ՄԷԱՊԻՐ ԻՏԱՐԷՍԻՆՏԷՆ

[illegible] վիլայէթինէ [illegible] թալիպ օլանլարըն [illegible] իլան օլընըր։

30 Աղըսթօս 327

ԸՆՏԻՐ ԿԱՐԱԳ

Ղալաթիա Վօյվօտա ճատտէսի թիւ 89 վաճառատունն այս անգամ Զուիցերիայէն եւ Հունգարիայէն բերել տուած է թարմ իւղեր, պրուսայէն ալ՝ հալած եւ չհալած ընտիր կարագներ։ Փափկաճաշակներուն կը յանձնարարուի անգամ մը այցելել այդ վաճառատունը։ 3—1

ՄԷՀՄԷՏ ՌԻՖԱԹ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բարիզի ատամնաբուժական համալսարանին վկայեալ, արուեստին բոլոր վերջին կատարելագործութիւններով կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները Պապը Ալի Ճատտէսի Նուրը Օսմանիէի անկիւնը գտնուող իր դարմանատան մէջ։ Դիմողները մեծ գոհունակութեամբ պիտի վերադառնան։

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

(Phénix Autrichien)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1860ԻՆ
Ն. ԲԱՐՁՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՎԻԷՐԱՅԻ ԴՈՒՔՍԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽԸ	6,300,000	ՖՐԱՆՔ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	64,000,000	»
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	230,000,000	»
ՎԵՐՋԻՆ 20 ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ	88,000,000	»
1910ԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ.ՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ	6,500,000	»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Գ.Գ. ՔԱՍԹԷԼԼԻ ԵՒ ՄԻՒ.
ՄԵԾ ԹԻՒՆԷԼ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ.—Կ. ՊՈԼԻՍ

23—52

ՏԵՂԱԿԱ ՈԳԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
Գ. Տ. ՏՕՏՕՖՈՒԼՕՍԻ
ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, ԳԸՐԳ ՔԻԼԻՍԷ

Ի բոլոր կատարելագործութիւններով օժտուած սոյն Գործարանին մէջ ամենավերջին գրութեամբ եւ զուտ խաղողէ կը պատրաստուին տեղական ոգելից ըմպելիներ, ինչպէս Քօնեաք, Տիւզ օղի, Մասթիքա, Րուսօլ, Էլիքսիր, Վիշնէլի գոնեաք, Խարտալիէ, Ծծմբաւոր քաղցու (չիրա), Հին Գինիներ, Րուպ (բէքմէզ), վերջապէս ամէն տեսակ առողջարար ըմպելիներ։

Պոլսոյ կեդրոնատեղին է Սիրքէճի, Նոր Նամակատան դիմաց, Գնաճեան Խանին կից, մեծ մթերանոցը։

ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Պ. ՖԼՕՐԻՏԻՍ

Քոլերայի ներկայ համաճարակին առթիւ կը յանձնարարուի գործածել միայն անաղարտ այս ըմպելիները։

52—9

قاما قونیاغی وشرابلری خالص وحیله‌سزدر . بیوك بقالیه مغازه‌لرنده بولنور.
دپوسی : غلطه‌ده مومخانه‌ده نومرو ٥١

ՔՕՆԵԱՔ ԳԻՆԻՆԵՐ — ՔԱՄՊԱ

ՍԵՂԱՆԻ ԳԻՆԻՆԵՐ ԱՂԱՆԴԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ — ՔԱՄՊԱ

Ամէն մեծ նպարավաճառներու քով կը ծախուի։ Ընդհ. մթերանոցը Մումհանէ, թիւ 51, Ղալաթիա։

100—38

ԱՐԴԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԲԱՐՁՐ. ԽՏԱՏԻ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ
ԲԵՐԱ-ՖԷՐԻԳԻՒՂ
ԹՐԱՄՎԷՅԻ ՆՈՐ ԳԾԻՆ ՎՐԱՅ

Մեր նպատակն է ներկայ պահանջումներուն համաձայն դաստիարակութիւն մը տալ, պատրաստելով առողջ ու կարող անհատներ։ Ուսանողներուն փիզիքական առողջութեան խիստ հոգածու ըլլալ, որուն համար ունինք մասնագէտ բժիշկ մը որ պիտի աւանդէ առողջաբանութիւն, Ֆիզիք եւ Շիմի, ֆրանսերէն եւ օսմաներէն լեզուներով։ Բարոյախօսութիւնը, լեզուները եւ գիտութիւնները մեր դաստիարակութեան ամենագլխաւոր մասերը պիտի կազմեն, որոնցմով ուսանողը զօրացած, պատրաստ պիտի ընթանայ կեանքի պայքարին մէջ։ Վարժարանիս ուսուցչական մարմինը կը կազմեն. Պրն. Ն. Փափազեան՝ Արմաշի նախկին շրջանաւարտ, որ հետեւած է նաեւ ամերիկեան համալսարանի մը դասընթացքին, պիտի աւանդէ հայերէն.— Պրն. Կուրտիկեան. Արաբերէն եւ Պարսկերէն. Պ. Պ. Աբրահամ Հայրիկեան եւ Բէ-պէյ «Թանին»ի խմբագիր՝ օսմաներէն.— Մնայուն ֆրանսացի մը եւ Պ. Սարգիս Մինասեան՝ նախկին շրջանաւարտ Կեդրոնականի եւ համալսարանական՝ ֆրանսերէն.— Պ. Լեւոն Սեղբոսեան (Շանթ)՝ Պատմութիւն.—Պ. Պ. Գրիգոր Եփրեմեան եւ Աստոնի՝ Կեդրոնականի եւ Սուլթանիէի ուսուցիչ՝ Ձայնագիտութիւն.—Պ. Բրիսեան. Մարմնամարզ.— Պր. Նուման՝ Գծագրութիւն եւ Երգ.—Պրն. Կանաչեան՝ Գործնական եւ Ձայնական երաժշտութիւն։ Ասոնցմէ զատ ունինք նաեւ երկրորդական ուսում առած մնայուն ուսուցիչներ։ Իսկ Մանկապարտէզի բաժնին վարիչն է Օր. Զապէլ Զաքարեան։ Գերմաներէն, Անգլերէն եւ Յունարէն կամաւոր եւ առանց վճարումի։

6—2 Հիմնադիր-Տնօրէն

ԱԲՐԱՀԱՄ ՀԱՅՐԻԿԵԱՆ

ԱԹԻԼՈՒՄ, I ՂՐՈՒՇ

ԲԵՐԱ, ՍՍՄԱԼԸ-ՄԷՍՃԻՏ, ԹԻՒ 9
ՊԱՍԱԺ Տ'ԷՕՐՕՓ, ԹԻՒ 18

10—30

ԿԱՅՍ. ԼԻՍԷ ԱՂՋԿԱՆՑ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՆ. ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԲԱԽՏԸ ՓՈՐՁԵԼՈՒ Է

30,000 տոմսակներէ բաղկացած վիճակահանութիւն մը սարքուած է աղջկանց կայս. լիսէին համար, որ Գատըգիւղի մէջ պիտի բացուի մօտերս, օսմ. նորատի աղջկանց մտաւորական մշակութեան նպաստելու հայրենասիրական նպատակով։ 2219 տոմսակներ զանազան պարգեւներ պիտի շահին։ Մեծ պարգեւը 3000 օսմ. ոսկի է։ 5էն 1000 ոսկիի զանազան պարգեւներ ալ կան։ Կէս տոմսակի գինն է մէկ օսմ. ոսկի. քառորդինը՝ կէս օսմ. ոսկի եւ 1/8ինը՝ մէկ քառորդ օսմ. ոսկի։ Այդ տոմսակներէն գնելով մարդ նպաստած կ'ըլլայ երկրին ամենէն կարեւոր եւ ամենէն օգտակար կրթական մէկ հաստատութեան, առանց հաշուելու վերոյիշեալ պարգեւները։ Տոմսակներու վաճառումէն գոյացած արդիւնքը Օսմ. Կայս. Պանքան պիտի գրուի։ Թիրաժը տեղի պիտի ունենայ 1911 հոկտեմ. 13ին, Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին օրը, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոնատեղին մէջ, յիշեալ պանքային եւ աղջկանց կայս. լիսէին վարչական մարմնոյն հսկողութեան ներքեւ։ Շահած պարգեւները պիտի վճարուին այդ սկզբնաւորական հաստատութեան կողմէ։ Օսմ. Կայս. Պանքան, Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը, ծխախոտի Ռէժին անձնուիրաբար ստանձնած ըլլալով տոմսակներու վաճառումը, տոմսակ գնել ուզողները կրնան դիմել այդ հաստատութեանց կեդրոններուն կամ մասնաճիւղերուն գաւառներու մէջ։ Տոմսակ ծախողներուն համար մրցանաւոր պայմաններ։

35—35

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՔԱՐԱՔԻՒՆ ՎՐԱՅ

Սոյն նորահաստատ գարեջրատան մէջ ամէն կարգի ընտիր ըմպելիներ կը գտնուին։ Աղանդերը մաքուր եւ առաջնակարգ են։ Սպասարկութիւնը անթերի։ Վիէննական գարեջուր ալ կը ծախուի այդ կայանոյն մէջ, որուն տէրը ամէն ջանք կը թափէ, իր յաճախորդները գոհացնելու համար։

10—2

كمال عمر تحافيه مغازه‌سى

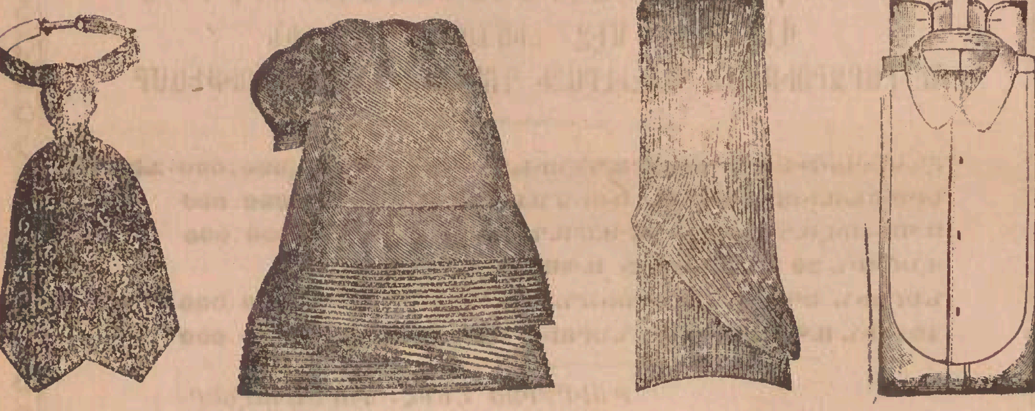

صاندیغی امتعه‌نك متانتی وظرافتیله برابر اهونیتی ومشترین کرامه قارشی کوستریلن معاملات نازکانه وعفیفانه‌سی ایله شهرتشعار اولان کال عمر تحافیه مغازه‌سی بوره جلب ایلدیکی موسمه مناسب کوملك ، بیون باغی یقه‌لق ، شمسیه وسائر اشیای تحافیه‌دن دولایی صدق مدعا ایچون مغازه‌یی بردفعه زیارت ایتملرینی محترم مشتریلرندن رجا ایدر .

ՔԷՄԱԼ ԷՕՄԷՐ
ԹՕՀԱՖԻՅԷՅԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ, ԵԷՆԻՋԱՄԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 14

Սոյն հանրածանօթ վաճառատունը ամրան եղանակին առթիւ բերել տուած է վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած Շապիկներ, Դրավաթներ, Օձիքներ, Հովանոցներ եւ Թօհաֆիէի վերաբերեալ շատ մը ապրանքներ։ Կը բաւէ անգամ մը այցելել այդ վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն ծախուած ամէն կարգի ապրանքները ո՛րքան նրբաճաշակ, տոկուն եւ աժան են։ 5—52

هركه فابريقه همايونى فسلرى

عثمانلی وطنداشلریمز عثمانلی ماعنه رغبت ایتملیدرلر . مملکتمزك پاره‌سی اجنبی‌یه کیتمه‌ملیدر . هرکه فسلری اوجوزلغی ، متانتی ، ظرافتی جهتیله دونیانك اك اعلا واك نفیس فسلریدر . اشبو فسلری اکتسا ایدنلر تجارت عثمانیه‌یه ومملکته خدمت ایتمش اولورلر. فس اشترا سندن اول برکره مغازه‌مزی وشعبه‌لریمزی تشریف بیورملرینی وطنداشلریمزدن رجا ایدرز .

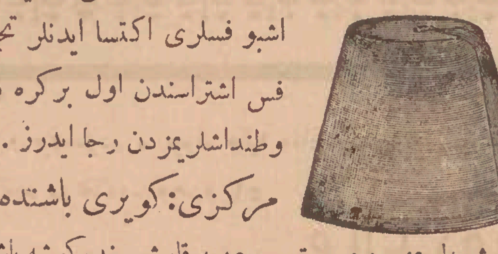

مرکزی: کوپری باشنده والده خانی تحتنده ۷ نومرولی دپودر.

شعبه‌لریمز : بغچه قپوده حمدیه قارشوسنده کوشه باشنده (٥٤) ، سرکه‌جیده باب عالی جاده‌سنده کوشه باشنده (٩) ، شهزاده باشنده دیرکلر آره‌سنده اشجی قارشوسنده (٦)، بشکطاش تراموای مقراضی قارشوسنده کوشه‌باشنده (٢٠) نومرولی دکانلردر .

طوزجی زاده مصطفی

ՀԵՐԷՔԷ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՖԷՍԵՐԸ

Աշխարհիս ամէնէն տոկուն, նուրբ եւ աժան ֆէսերը Հերէքէի գործարանին մէջ կը պատրաստուին։ Ամէն օսմանցի հայրենասէրի պարտքն է այդ ֆէսերը գործածել, որոնք օտար երկիրներու մէջ շինուած ֆէսերուն հետ կրնան մրցիլ ամէն կերպով։ Վաճառման կեդրոնատեղին է Կամուրջին գլուխը, Վալիտէ Խանի տակը, Թիւ 7։ Մասնաճիւղերն են Պաղչէ Գաբու, Համիտիէ Թիւրպէսիի անկիւնը Թիւ 9. Շահզատէ Պաշի, Տիրէքլէր Արասի՝ ճաշարանին դիմաց՝ Թիւ 6, Պէշիքթաշ՝ Թրամվէյի աքծանին անկիւնը՝ Թիւ 20։

ԹՈՒԶՃԸ ԶԱՏԷ ՄՈՒՍԹԱՖԱ.

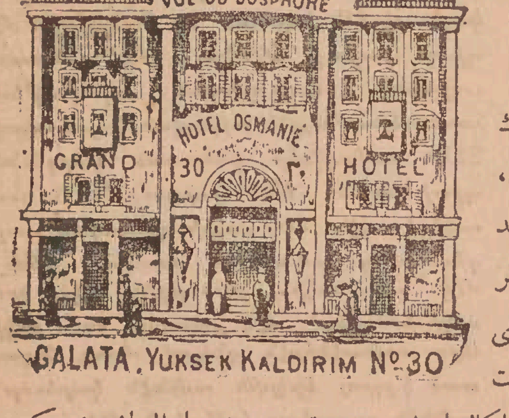

عثمانیه اوتلی

صاحب ومدیری نرسیس پاپاسیان

غلطه ٣٠ یوکسك قالدیرم ٣٠

تاجیلك ایله اشتهار ایتمش ودور استبدادك ... ه اوغرامش اولان نرسیس افندی پاپاسیان، ... و نره یوکسك قالدیرمده «عثمانیه» نامیله یکید برمنتظم اوتل تفریش ایلمشدر . اوتل ، اطه‌لر ومرمره وبوغاز ایچنه ناظر غایت فراح اوطه‌لری والکتریق چاکلرینی وهوا غازینی حاوی وطهارت ونظافته صوك درجه دقتلی صورتده ترتیباتی اکال ایدلمشدر. موقعی مرصنف اهالی ایچون مرکز اولوب استانبولك جوار کویلرنده‌کی بهالی محللرده اقامت ایده‌جکلره ، هم تبدیل هوا وهمده ایش خصوصنده غایت الویریشلی اولدیغی وبرکره تشریف بیوره‌جق ذوات کرامك هرحالده ممنون قاله‌جقلری عرض وبیان قیلنور .

ՊԱՆԴՈԿ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ՆԵՐՍԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ, ԹԻՒ 30

Նախկին հանրածանօթ պանդոկապետ Աստաբալցի ՆԵՐՍԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ որ բռնապետական ճնշման տակ ստիպմամբ թողած էր իր ասպարէզը, այժմ քաջալերուած Սահմանադրութեան ընծայած բարիքներէն, այս անգամ հիմնած է դարձեալ պանդոկ մը, Ղալաթիա Եիւքսէք Գալտըրըմի վրայ։

Սոյն պանդոկը ունի սքանչելի դիրք մը. ամբողջ Վոսփորը, Կղզիները ու Մարմարայի ծովը իր առջեւն են։

Եւրոպական նուրբ ճաշակով կահաւորուած, ելեկտրական զանգակներով եւ օդային կազերով լուսաւորուած է. մաքրութիւնը անթերի եւ մաքրութիւնը կատարեալ է. Նամանաւանդ ճերմակեղէններու մասին վերջին ծայր խնամք տարուած է։ Մէկ խօսքով, յաճախորդի մը հանգստութեանը համար ամէն կարելի միջոցներ ձեռք առնուած է։

Ամէն անոնք որ օդափոխութեան համար Պոլիս դուրսի եւ գիւղերը կը քաշուին, սուղ վարձքերով օտար պանդոկներ կը յաճախեն, մեր պանդոկը գալով այլեւս գիւղագնացութեան պէտք չպիտի զգան։

Սոյն պանդոկը Պոլսոյ, Ղալաթիոյ, Բերայի ճիշդ կեդրոնը ըլլալով վաճառական մը կամ պրօֆեսիոնէլ մը ինչ գործի եւ ինչ դասակարգի ալ պատկանի, մեծապէս պիտի կարենայ իր առաւելութիւններէն օգտուիլ։ Ուստի ՆԵՐՍԷՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ իր արհեստին մէջ ունեցած փորձառութեամբը եւ գործելակերպովը ծանօթ ըլլալով ամէնուն, կը խնդրէ իր նախկին յաճախորդներէն եւ ամէն անոնցմէ որոնք Պոլիս կու գան, բարեհաճին անգամ մը Ղալաթիա Եիւքսէք Գալտըրըմ ՕՍՄԱՆԻԷ ՊԱՆԴՈԿը յաճախելու, անձամբ ստուգելու համար իր ըսածներուն ճշմարտութիւնը։ ԾԱՆ.— «ՊԱՆԴՈԿ ՕՍՄԱՆԻԷ» անունը պէտք չէ շփոթել Ղալաթիոյ «Օթէլ Օսմանիէ»ի հետ։

ԴԻՆԵՐԸ ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ 15—52

باب عالی جاده‌سی عثمان ذکی بکك پارس ترزیخانه‌سی موسملك صوك موده قماشلر ورود ایتمشدر.

پارسده برچوق زمان ترزیلك تحصیلنده بولندقدنصکره

پارسك "پلاده‌ده‌سه" مکتبندن ذوق و رسوم ترزی

اوسته‌لری قاده‌سیی اعضاسندن دیپلوماسنی حائز

باب عالی جاده‌سنده صرتاوتلی قارشوسنده "عثمان زکی"

بك ترزیخانه‌سنه مراجعت ایدنلرك شکلنده ذوات

توجه ایدرز .

ՕՍՄԱՆ ԶԷՔԻ, Բարիզեան Դերձակ

Երկար ատեն Բարիզի մէջ դերձակութեամբ զբաղած ըլլալով՝ տեղւոյն Տէվլէտ վարժարանէն վկայուած եւ ոսկի շքադրամ ստացած է։ Իր գործատեղին կը գտնուի Պապը Ալի Ճատտէսի, Մէսէրրէթ օթէլին դիմաց։ Նրբաճաշակներուն ջերմապէս կը յանձնարարենք։

ماجر محمد قره فاشه

ՄԱՃԻՏ ՄԷՀՄԷՏ ԳԱՐԱԳԱՇ

ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՃԱՏՏԷՍԻ, ԹԻՒ 11 ԵՒ 12

Սոյն առեւտրական հաստատութեան նշանաբանն է առեւտրական աշխարհի մէջ սա իմաստալից օրէնքին հետեւիլ. «Վերանորոգութեան ոգին կ'ապահովէ յառաջդիմութիւնը»։ Եւրոպայի նմանօրինակ հաստատութեանց նման նոր վաճառատուն մը շինել տրուած է, ուր Թօհաֆիէի վերաբերեալ ամէն կարգի ապրանքներ կը գտնուին։ Վաճառատան Տէրը Եւրոպայի առեւտրական ամենէն կարեւոր կեդրոններուն մէջ բրած ուղեւորութեան շնորհիւ, բերել տուած է ամենավերջին նորաձեւութեամբ շինուած, կիներու եւ տղոց յատուկ ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ, ԺԻՒՊԵՐ ԵՒ ԺԻՒՊՕՆՆԵՐ, այրերու եւ տղոց համար ԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՖԱՆԹԷԶԻ ԲԱՃԿՈՆՆԵՐ, ամրան յատուկ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐ եւ վաճառատան գլխաւոր ապրանքը եւ մասնագիտութիւնը եղող ՖԱՆԷԼԱ, ԳՈՒԼՊԱՅ եւ ուրիշ շատ տեսակ ընտիր ապրանքներ։ Կը խնդրուի անգամ մը այցելել սոյն վաճառատունը, համոզուելու համար թէ հոն գտնուող ապրանքները ի՛նչ ընտիր տեսակէ եւ ո՛րքան աժան են։

Վաճառատունը Մահմուտ Փաշա Շէքէրճի խանին կից 37 եւ 38 թիւ խանութներէն զատ ուրիշ մասնաճիւղ չունի։ Այս մասին յարգոյ յաճախորդներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի։ 33—52

ԹՈՎՄԱՍ Ս. ԹԱՔԸՐ

26 Բէրէքէմպէ Բազար 26

ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

ՊԻՐՄԻՆԿԷՄԻ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ

ԹԱՆԳԻՍ ՏԱՆ

ՀԱՑԹԱԳԹԻՉ ԿԱԶՈՎ, ՊԷԹՐՕԼՈՎ, ՊԷՆԶԻՆՈՎ ԵՒ ԱԼՔՕՕԼՈՎ

ՇԱՐԺԻՉ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ

Թովմաս Ս. Թաքըր Տանը կը ներկայացնէ նաեւ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ եւ անոնց մեքենաներուն կատարեալ գանձը, կը ստանձնէ. հողագործական ինքնաշարժ Մեքենաներ. Ելեկտրական Զեռաւ-գամներ, Գործարանի Մեքենաներ եւ Գործիքներ. ամէն տեսակ Ջրհաններ, Մօտոր մարքայով Ջուլարանի Փոմփաներ, Մանածի Մեքենաներ, եւն. եւն.։

64 - 104

سرای همایونه مخصوص

یوسف عاصم کبریدی قندیه

ادرف ١٥٨٦ قید

یوسف عاصم ... ١٥٨٦

اوتوزسنه دنبری محترم مشتریلریمك خشنودیتلری ایچون اعمال وطبخ ایتدیکم برنجی قندیه صابونلری تالق وطوپراقدن واجزای مضره‌دن عاری اوله‌رق، خانملرك صاچلرینی محافظه‌یه قارشو دفعاتله تجربه اولنمش وبابرات عالیشان قوقولی وقوقوسز ارمه‌لی صابونلریمك صورت اعمالنه برقات دها اعتنا ایدیله‌رك فیئات مقطوعه ایله قوقولیسی یدی بچق، ارمه‌لیسی التی غروش، پراکنده دخی صاتیلور. یمن قهوه‌سنك دخی اعلا وبرنجی نوعندن جلب ایتدیردیکم جهتله اورویانك مخلوط ومغشوش قهوه‌لرندن مشتریلریمی قورتارمق وبوصورتله وطن ومملکته خدمت مفتخره اولمق اوزره قیه‌سی اون بش غروشه فروخت اولنمقده‌در، سپارش ایتمك ارزوسنده بولنانلر اصمه التنده یدی نومرولی مغازه‌یه تشریف ایتسونلر .

ԵՈՒՍՈՒՖ ԱՍԸՄ ԷՖԷՏԻ
ՕՃԱՌԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Նօ. 7, ԱՍՄԱ ԱԼԹԸ, Նօ. 7

Սոյն վաճառատունը երեսուն տարիէ ի վեր մեծ համբաւ հանած է կրետական իր անխարդախ օճառներովը, որոնք հերամաքրութիւնը կ'արգիլեն։ Հոտաւէտ օճառներ ալ կը ծախուին։ Այդ հանրածանօթ վաճառատանէրը, եէմէնի ընտիր խահուէ բերած ըլլալով, տասնըհինգ ղրուշի կը ծախէ։ 20—100

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

(ԷՄՆԻԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ)

1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գտնուի եւ երկրագործ. պանքան վարկ բացած է Պոլիս Ճէյլ Օղլու փողոց, իր սեփական շէնքին մէջ.

Հետեւեալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխառութիւն կ'ընէ։

Դրամ ընդունելու պայմաններ.—

Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով աւանդ ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։

Վեց ամսուան պայմանաժամով ձգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 ուկէս։

Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշուով, այսինքն ուզուած ատեն դրամը առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։

Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։

Փոխառութեան պայմաններ.—

Գոհարեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու եւ արժեթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութը տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։

Ապահովութեան Սնտուկը ազգութեան շահերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է եւ իր գործառնութեանց մէջ ժողովրդեան շահերը կը փնտռէ։ Թէ երկրին եւ թէ ժողովուրդեան շահերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Սնտուկը նախընտրել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ընել։

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ՎՐԱՅ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1828-1828

1828 L'UNION DE PARIS

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ Ի ՓԱՐԻԶ Ց. ՐԻՒ ՏԸ ՎԱՆՏՕՄ, 9

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ եւ երաշխաւորութեան գումար	124 միլիոն ֆրք
1909 տարուան հասոյթները	30 » »
Մինչեւ 1909 դեկտ. 31 վճարուած վնասները	380 » »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	26 միլիառ »

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Դրամագլուխ եւ երաշխաւորութեան գումար	193 միլիոն »
1909 տարուան միջոցին գանձուած բրիմներ	16,500,000 »
Մինչեւ 1909 դեկտ. 31 վճարուած վնասներ	240 միլիոն »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ	341 » »

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՍԱԿԱՑՈՅՑՆԵՐ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Իւնիօն Խան

Գործակալութիւններ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ

ԱԼԼԻԱՆՑԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի՝ ՃԷՆՈՎԱ

Ընկերութեան դրամագլուխ՝ 15 000.000 ֆրանք

Պահեստի դրամագլուխ՝ 35 000 000 ֆրանք

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ՝ ՃԷՆՈՎԱ, ՎԻԱ ՏԸ ՄԷՐԻՏԱՆԱ

Ընկերութեան Հիմնադիրները

Քրէտիթօ Իթալիանօ՝ Ճէնովա Աօնցի եւ Ընկ.՝ Հռոմ
Պանք Ֆիւր Հանտէլ եւ Ընկ՝ Պերլին Նացիօնալ Պանք Ֆիւր Տոյչլանտ՝ Պերլին
Տրէզտնըր Պանք՝ Բերլին Մէրք Ֆինք եւ Ընկ՝ Մի Ճիխ
Քրէտի Անշթալտ՝ Վիեննա. «Միւնիխ»՝ Վերապահովագրական Ընկ. Միւնիխ
Էվան Մաքէնզի. Ընդհ. Տնօրէն՝ Ճէնովա

Ընդհ. Տնօրէնի օգնական ՏՕՔԹ. ՕՒ. ՄԸՔԷՆԶԻ

Ընդհ. Տնօրէն ԷՎԱՆ ՄԸՔԷՆԶԻ

Ընդհ. գործակալներ ամբողջ Թուրքիոյ համար՝ ՍԹԱՎՐԻՏԻՍ ԵՂԲԱՐՔ

Ապիտ խան, Ղալաթիա

Կեանքի ապահովագրութիւն, խառն, օժիտի համար.— Զանազան սակագիներ.— Նոր եւ նպաստաւոր սակացոյցեր.— Խիստ չափաւոր ապահովագիներ.— Խիստ անկաշկանդ պայմաններ.— Բազարձակ ապահովութիւն.— Սեզմոդ պայմաններու բացակայութիւն.— Վնասներու եւ ապահովագիրներու արագ կարգադրութիւն.

ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԵՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ

Ընկերութեան դրամատունն են՝

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ ԵՒ ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ

ՄԷՆԻԷՐԻ - ՇՈԳՈԼԱՆ

ԱՆԲԱՂԴԱՏԵԼԻ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԷՆ ՇԱՏ ՍՊԱՌՈՂՆ Է

Օրական սպառումն է 60,000 քիլօ

Փնտռեցէք ՄԷՆԻԷՐԻ ՇՈՔՈԼԱՆ, կեղծ անունէ զգուշացէք:

ՏՊԱՐԱՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ„
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Գ. ՓՕՇԱՃԵԱՆ

دیشلریکزی محافظه ایتمك ایسترسه‌کز

زنجف یسه‌سوئی قوللانکز هر اجزاخانه‌ده بولنور